

Metodologie de împuternicire a grupurilor vulnerabile

Acest document a fost elaborat de echipa de specialiști din cadrul proiectului „ACCESS HUB – Creșterea cetățeniei active pentru persoanele cu dizabilități”, număr proiect RO2020/ACF7_MM_10. Proiectul este derulat de Fundația Serviciilor Sociale Bethany, în parteneriat cu ANCAAR – filiala Iași, cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

Proiect derulat de:

CUPRINS

Argument

1. Introducere
2. Despre incluziune în România
3. Instituții cu atribuții în acordarea de servicii persoanelor cu dizabilități
4. Pași în implementare
5. Consecințe ale implementării acțiunilor prezentate
6. Concluzii desprinse din experiența acumulată pe parcursul implementării proiectului

Anexe

Proiect derulat de:

Argument

Problematika persoanelor cu dizabilități/nevoi speciale, este complexă atât la nivel individual, cât și la nivelul comunității, al societății, având în vedere nevoile specifice de protecție ale acestora din perspectiva socială, educațională și medicală. Conform Buletinului statistic din 31 decembrie 2021 al ANPDPD, în România sunt 865.573 persoane cu dizabilități. Dintre acestea, 30.389 persoane cu dizabilități sunt înregistrate în județul Iași. Subfinanțarea sistemului de protecție socială face ca instituțiile publice responsabile de protecția drepturilor acestor persoane să nu reușească să răspundă în mod adecvat nevoilor lor, așa încât o mare parte din persoanele cu dizabilități rămân neacoperite de servicii specializate, periclitând în mod iremediabil dezvoltarea lor firească, integritatea lor, plasându-i permanent într-o zonă de vulnerabilitate și risc.

În cazul copiilor cu dizabilități, accesul la diagnostic precoce, la consiliere este limitat datorită costurilor ridicate, numărul de medici specialiști este insuficient, asigurările de sănătate nu acoperă toate costurile pentru investigații, evaluări, medicamente și terapii specifice. Stigmatizarea copiilor cu dizabilități face ca unii părinți, din teama de marginalizare, să țină copiii în case, izolați, privându-i de educație, reabilitare și participare la viața socială. Dacă familia copilului cu dizabilități este și o familie confruntată cu dificultăți materiale generate de un nivel de educație scăzut, lipsa unui loc de muncă, locuirea în mediul rural, șansa copilului de a avea acces la servicii scade dramatic. O problemă o constituie integrarea în sistemul de educație, scăzând astfel șansa acestora la un viitor și la incluziunea socială. Cei mai mulți copii cu dizabilități învată încă în școlile speciale contribuind mai acut la segregarea și izolarea socială, atât a lor, cât și a familiilor care îi îngrijesc. Deși în ultimii ani, legislația internă acordă în mod explicit dreptul copiilor cu dizabilități să învețe în școlile de masă, în realitate în școlile din România nu există cultură, politici și practici incluzive. Limitarea accesului la educație a copiilor scade șansele de integrare pe piața muncii pentru viitorii tineri și adulți, prelungind starea de dependență și sărăcie.

În cazul tinerilor și adulților cu dizabilități, raportul statistic transmis de DGASPC Iași în decembrie 2021 arată că dintre persoanele cu dizabilități cca 3% sunt încadrate în muncă (în jur de 1000 persoane). Aceste date indică un procent îngrijorător de mic, raportat la procentul de integrare în muncă de doar 7,5% pe țară, un procent oricum foarte mic în comparație cu alte țări din Uniunea Europeană. La nivel internațional există multe modele de bună practică în rândul țărilor care au înregistrat o creștere semnificativă în privința integrării socio-profesionale, ajungând la un procent de 50-55%, cum sunt Spania, Danemarca, Anglia sau Germania. Conform aceluiași raport transmis de DGASPC Iași, dacă luăm în considerare faptul că cca 33% (cca 10000) dintre aceste persoane adulte

cu dizabilități din județul Iași beneficiază de pensie la limită de vârstă, iar un procent de 17% sunt încadrate la pensie de incapacitate pe piața muncii și scădem procentul de 3% al persoanelor încadrate în muncă, rezultă un procent considerabil de cca 47% care sugerează că aceste persoane adulte nu sunt înregistrate în niciuna din aceste categorii, prin urmare nu lucrează și nu beneficiază de una din cele două pensii menționate anterior. Analizând datele statistice, cu ușurință putem observa că oportunitățile de angajare, măsurile de sprijin pentru inserție socio-profesională precum și serviciile suport sunt alarmant de scăzute în mediul rural, iar persoanele care locuiesc aici sunt lipsite de măsurile de sprijin de care au nevoie.

Toate acestea se întâmplă contrar tuturor prevederilor naționale și internaționale, privind drepturile persoanelor cu dizabilități. În acest context, reprezentanții persoanelor cu dizabilitati (părinții ca reprezentanți ai copiilor cu dizabilități și tinerii cu dizabilități) trebuie să acționeze proactiv și reactiv, trebuie să fie continuu o voce și un partener de dialog activ pentru autoritățile locale. Proiectul, prin acțiunile și activitățile sale, și-a propus să dea voce grupurilor vulnerabile prin educare, informare, pregătire pentru participare și advocacy la nivel local.

1. INTRODUCEREA

Scopul metodologiei

Potrivit Convenției ONU, persoanele cu dizabilități trebuie să se bucure de aceleași drepturi ale omului ca orice altă persoană și trebuie să primească aceleași oportunități pentru a putea participa deplin, ca parteneri cu rol egal, în toate domeniile vieții. Ralierea României la standardele internaționale și la principiile de integrare a persoanelor cu dizabilități în societate este un proces în curs de implementare. Strategiile naționale adoptate până în prezent (O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități 2016-2020), deși conțin soluții practice la problematicile din sistem, nu au fost în mod real aplicate și nu în totalitate. Acesta este motivul pentru care autoritățile centrale au elaborat Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027 având ca obiectiv specific **”de a face funcțional în România** mecanismul de coordonare a implementării Convenției”.

Accesul inechitabil la educație și la piața muncii reprezintă una din problemele majore cu care se confruntă persoanele cu dizabilități.

Societatea românească este în continuare influențată de idei preconcepute privind persoanele cu dizabilități.

Marea majoritate a populației preferă să ignore această categorie, alegând să nu ia nici o atitudine. Sprijinul din partea autorităților centrale, în sensul formării opiniei publice înspre integrarea persoanelor cu dizabilități în societate, nu vine suficient de convingător și nu este de natură să modifice concepția colectivă. Aceasta cu atât mai mult la sate, în mediul rural.

Pentru adresarea acestora sunt necesari mai mulți pași:

- Crearea și asigurarea funcționării calitative a serviciilor de suport pentru comunitatea din care face parte persoana cu dizabilități.
- Asigurarea mediului educațional incluziv, accesibil copiilor.
- Diseminarea și promovarea bunelor practici.
- Crearea și asigurarea măsurilor de sprijin pentru inserție socio-profesională, servicii de suport și oportunități de angajare pentru persoanele cu dizabilități.

Materialul de față își propune să ofere un model funcțional, atât la nivelul organizațiilor, cât și la nivelul instituțiilor cu rol în asigurarea protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități. În acest sens, metodologia prezintă modul de planificare a intervențiilor și este destinată tuturor specialiștilor din domeniul socio-educational și legislativ care își doresc implementarea unei abordări unitare în creșterea nivelului de incluziune a persoanelor cu dizabilități.

Proiect derulat de:

3

Despre proiect

Proiectul ACCESS HUB – Creșterea cetățeniei active pentru persoanele cu dizabilități

- vizează împuternicirea grupurilor vulnerabile afectate de problematica dizabilității în vederea creșterii capacității proactive și reactive de rezolvare a problemelor și de exercitare a drepturilor proprii în raport cu factorii de decizie la nivel local

Împuternicirea este înțeleasă ca un „proces prin care indivizii și grupurile învață să-și îmbunătățească abilitățile, trecând de la o stare care implică lipsa de putere, în care capacitatea lor de a lua decizii în diferite etape este foarte limitată, la o stare în care sunt capabili să influențeze și să exercite control asupra diferitelor domenii ale vieții lor” (Vizcarro, M., 2014).

- susține participarea părinților copiilor/tinerilor cu dizabilități, a tinerilor cu dizabilități și a reprezentanților autorităților locale în vederea realizării unui parteneriat de dialog activ pentru autoritățile locale.

Cultura parteneriatului se bazează pe: abilitățile de comunicare, identificarea și împărtășirea opiniilor, problematicilor și a soluțiilor

- urmărește îmbunătățirea accesului la servicii publice prin acțiuni de învățare, educare și advocacy a grupurilor vulnerabile

Acțiunile de informare, de instruire și dezvoltare personală contribuie, pe termen lung, la distribuirea puterii în comunitate, prin creșterea nivelului de participare publică a persoanelor vulnerabile în luarea deciziilor și influențarea culturii și comportamentului la nivelul comunității.

- implementează procese participative de planificare strategică, dezvoltare a mecanismelor de strângere de fonduri, urmărind creșterea capacității organizaționale

Complexitatea mediului social și dinamica schimbărilor, determină ONG-urile să reacționeze sau să acționeze anticipat la provocările cu care se confruntă. De aceea, este necesar ca ONG-urile să manifeste o **atitudine proactivă**, inclusiv prin implicarea asumată **în acțiuni de dezvoltare organizațională**.

Durata proiectului

ACCESS HUB – Creșterea cetățeniei active pentru persoanele cu dizabilități”, proiect derulat de Fundația Serviciilor Sociale Bethany, în parteneriat cu Asociația Națională pentru Copii și Adulți cu Autism din România – filiala Iași (ANCAAR) cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021 și are o durată de 18 luni, în perioada 01 aprilie 2021 – 31 decembrie 2022

Proiect derulat de:

Grup țintă

- 60 de părinți ai copiilor/tinerilor cu dizabilități
- 20 de tineri cu dizabilități neuro-motorii cu vârste cuprinse între 18 și 30 ani
- 35 de copii cu dizabilități neuro-psiho-motorii

Obiective

➤ **Obiectivul nr.1.**

Creșterea capacității a 80 de persoane vulnerabile, părinți ai copiilor cu dizabilități și tineri afectați de problematica dizabilității, prin acțiuni de învățare, educare și advocacy pentru acces îmbunătățit la servicii publice.

➤ **Obiectivul nr.2**

Creșterea accesului unui număr de 115 persoane vulnerabile, copii cu dizabilități, părinți, tineri cu dizabilități, la servicii sociale noi și îmbunătățite.

➤ **Obiectivul nr.3**

Dezvoltarea și diseminarea unui nou model de împuternicire a grupurilor vulnerabile afectate de problema dizabilității.

➤ **Obiectivul de dezvoltare organizațională**

Creșterea capacității organizaționale prin implementarea unor procese participative de planificare strategică, dezvoltarea mecanismelor de strângere de fonduri concomitent cu creșterea brandului organizațional.

Tipuri de activități

- Activități de management
- Activități de informare și comunicare
- Activități de mobilizare și educare a grupurilor vulnerabile prin organizarea de sesiuni de informare, ateliere de dezvoltare personală și participare publică
- Campanii și evenimente de conștientizare
- Realizare platformă web
- Acțiuni de pregătire a proceselor de dialog și participare
- Acțiuni de sprijinire a participării grupurilor vulnerabile
- Furnizare de servicii de asistență juridică pentru persoane cu dizabilități și servicii integrate pentru copiii cu dizabilități și familiile lor
- Conferință regională
- Activități de dezvoltare organizațională

Proiect derulat de:

Rezultatele proiectului

- 115 persoane implicate în activități ale organizațiilor societății civile
- 80 persoane vulnerabile beneficiare de măsuri de creștere a capacității
- 115 persoane, beneficiari ai serviciilor furnizate sau îmbunătățite
- 80 de persoane din grupuri vulnerabile consultate privind nevoile lor
- 1 ONG cu capacitate crescută prin asigurarea de proceduri transparente și responsabile de guvernanță organizațională, prin implementare de campanii de conștientizare privind rolul organizațiilor societății civile în societate și campanii de strângere de fonduri
- 1 Metodologie de împuternicire a grupurilor vulnerabile
- 2 Campanii de conștientizare a problematicilor dizabilității
- 1 platforma web INFOABIL

Impactul așteptat

Reducerea fenomenului de izolare socială prin întărirea parteneriatelor între reprezentanți ai autorităților, profesioniști în domeniul dizabilității, tineri, și părinți ai persoanelor cu dizabilități cu scopul creșterii nivelului de participare publică a persoanelor vulnerabile în luarea deciziilor și influențarea culturii și comportamentului la nivelul comunității.

Responsabilități partener

Partenerul Asociația Națională pentru Copii și Adulți cu Autism din România (ANCAAR) – filiala Iași va contribui la atingerea ob 1, 2 și 3 ale proiectului prin mobilizarea părinților/beneficiarilor din rețeaua sa de sprijin pentru a participa la activitățile de educare și formare, organizare și implementare a campaniei „Arată că îți pasă!”, la activitățile de dezvoltare și promovare a platformei INFOABIL.

Partenerul este cunoscut ca un militant activ pentru modificarea și respectarea legislației referitoare la persoanele cu autism, prin organizarea de întâlniri ale părinților cu specialiști (educatori, psihopedagogi) atât din țară, cât și din străinătate; dezbateri publice pe diverse teme legate de problematica autismului care afectează atât viața persoanelor cu această tulburare, cât și familiile lor. Prin intermediul proiectelor, acțiunilor și campaniilor derulate, ANCAAR, filiala Iași a dobândit o cunoaștere aprofundată a nevoilor și realităților existente în comunitățile rurale din Regiunea de Nord-Est, fiind un promotor al dezvoltării sustenabile prin creșterea capacității comunităților locale de a răspunde nevoilor grupurilor țintă vulnerabile- persoane cu autism și membrii familiilor acestora.

2. DESPRE INCLUZIUNE ÎN ROMÂNIA

În ultimii ani se folosesc tot mai des termeni precum integrare/incluziune, egalitate/echitate, termeni ce devin tot mai uzuali, de multe ori făcându-se confuzie între aceștia.

Termenul incluziune a fost utilizat mai frecvent la finalul anilor '90 pentru o descriere mai complexă a conceptului de școală pentru toți copiii, cuprinderea termenului integrare fiind ușor limitată. Incluziunea reprezintă acceptarea oamenilor din jur, indiferent de diferențele dintre ei de orice natură, schimbarea atitudinilor și practicilor din partea societății civile, a instituțiilor. Mai mult, incluziunea valorifică aceste diferențe, percepându-le ca fiind calități și nu defecte, iar astfel este subliniată mai mult ideea de „unic” în defavoarea cuvântului „diferit”. Pornind de la principiul că incluziunea presupune asigurarea condițiilor pentru participarea la viața comunității a tuturor cetățenilor, indiferent de cât de diferiți sunt ei și de măsura în care se abat, prin modelul personal de dezvoltare, de la ceea ce societatea a definit „normal”, pentru a contribui la dezvoltarea unei societăți incluzive, deschisă spre acceptare, adaptare și înțelegere, intervenția este necesară încă de la cele mai mici vârste, în special în mediul școlar care este construit ca o micro-comunitate întrucât incluziunea socială este precedată de incluziunea școlară.

Școala de tip incluziv este școala de bază accesibilă, de calitate, care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor, de a-i transforma pe elevi în sens pozitiv evolutiv, de a dezvolta deprinderi și abilități necesare vieții.

O particularitate a educației incluzive este aceea că trebuie să asigure egalitate și echitate pentru toți copiii. Deși termenii pot avea semnificații similare, în contextul educațional diferențele dintre aceștia capătă un alt sens. Dacă egalitatea presupune a oferi sprijin și oportunități în aceeași măsură tuturor copiilor, echitatea constă în adaptarea sprijinului și a oportunităților și furnizarea acestora pe niveluri diferite, în funcție de nevoile și abilitățile individuale ale fiecărui copil.

Problematika persoanelor cu dizabilități este una complexă, nevoile și tehnicile fiind diferite de la o dizabilitate la alta, inclusiv de la un grad la altul, chiar și atunci când dizabilitatea este aceeași. Pornind de la această particularitate și luând în considerare elementele date de contextul social, de particularitățile fiecărei persoane date de mediul familial sau școlar, precum și posibilitatea de dezvoltare, constatăm că incluziunea persoanelor cu dizabilități ar putea fi foarte ușor confundată cu integrarea acestora în comunitate, iar procesul este unul complex, ce are nevoie de intervenție constant, unitară, la toate nivelurile, începând chiar din școală.

Proiect derulat de:

Cadrul legislativ privind dizabilitatea

Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York a constituit actul care a creat cadrul de implementare a unui standard de drept internațional în ceea ce privește drepturile persoanelor cu dizabilități. Ea a reprezentat totodată trecerea de la percepția dizabilității văzută ca boală la dizabilitate ca fiind interacțiunea dintre particularitățile unei persoane și felul în care societatea răspunde acestora. Convenția reafirmă necesitatea ca persoanelor cu dizabilități să li se garanteze dreptul de a beneficia pe deplin de toate drepturile și libertățile omului, fără discriminare, pentru a putea participa deplin ca parteneri cu rol egal în toate domeniile vieții.

Conform Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 448/2006), tipurile de handicap sunt: fizic, vizual, auditiv, surdocecitate, somatic, mintal, psihic, HIV/SIDA, asociat, boli rare. Gradele de handicap sunt: grav, accentuat, mediu și ușor.

Cadrul legislativ la nivel european cuprinde, printre altele:

Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene care, în mod deosebit prin art.10 și 19 (1), creează cadrul pentru combaterea discriminării “pe motive de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală”.

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene care include dizabilitatea, vârsta și orientarea sexuală printre motivele pe baza cărora este interzisă discriminarea și consfințește dreptul persoanelor cu dizabilitate la integrare socială (art. 26): „Uniunea recunoaște și respectă dreptul persoanelor cu dizabilități de a beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea socială și profesională, precum și participarea la viața comunității.”

Directiva (UE) 2016/2102/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public.

Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor.

Cadrul legislativ privind incluziunea

Convenția din 14 decembrie 1960 privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului, UNESCO arată că actul a fost ratificat în considerarea Declarației universale a drepturilor omului care afirmă principiul nediscriminării și proclamă dreptul oricărei persoane la educație.

Proiect derulat de:

8

În conformitate cu Actul său de înființare, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură își propune să stabilească colaborarea între națiuni, în scopul asigurării posibilității egale a fiecărei persoane de a primi educație, fiind datoră UNESCO de a condamna orice discriminare în domeniul învățământului și de a promova în același timp egalitatea de posibilități și tratament pentru orice persoană.

Astfel, unul din obiectivele principale UNESCO este acela de promovare a politicilor și instrumentelor de natură să ducă la realizarea în sistemele naționale de învățământ a unei educații incluzive și de calitate pentru toți beneficiarii.

Tot astfel, politica UNICEF în România privind educația incluzivă arată că fiecare copil are dreptul să beneficieze de școlarizare timpurie, să învețe la potențialul său maxim și să fie pregătit în mod adecvat pentru piața muncii și pentru o **CETĂȚENIE ACTIVĂ**. Politica UNICEF include intervenții centrate pe copii la nivel de școală, familie și comunitate atestând că din aceste medii provin cauzele abandonului școlar în România. Pentru prea mulți copii, accesul la o educație de calitate este o provocare din cauze (nu de puține ori concurente) ca sărăcia, dizabilitatea, lipsa de sprijin din partea familiei și a comunității.

La 2 martie 2011 a intrat în vigoare, pentru România, Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006.

Articolul 24 din acest document este alocat în exclusivitate educației incluzive astfel:

1. Statele Părți recunosc dreptul persoanelor cu dizabilități la educație. În vederea realizării acestui drept, fără discriminare și cu respectarea principiului egalității de șanse, Statele Părți vor asigura un sistem educațional incluziv la toate nivelurile, precum și formarea continuă
2. În îndeplinirea acestui drept, Statele Părți se vor asigura că:
 - (a) Persoanele cu dizabilități nu sunt excluse din sistemul educațional pe criterii de dizabilitate, iar copiii cu dizabilități nu sunt excluși din învățământul primar gratuit și obligatoriu sau din învățământul secundar din cauza dizabilității;
 - (b) Persoanele cu dizabilități au acces la învățământ primar incluziv, de calitate și gratuit și la învățământ secundar, în condiții de egalitate cu ceilalți, în comunitățile în care trăiesc;
 - (c) Se asigură adaptarea rezonabilă a condițiilor la nevoile individuale;

(d) Persoanele cu dizabilități primesc sprijinul necesar, în cadrul sistemului educațional, pentru a li se facilita o educație efectivă;

(e) Se iau măsuri eficiente de sprijin individualizat în amenajarea mediului care să maximizeze progresul școlar și socializarea în conformitate cu obiectivul de integrare deplină.

3. Statele Părți vor asigura persoanelor cu dizabilități posibilitatea de a-și dezvolta competențe care să le faciliteze participarea deplină și egală la procesul de învățământ și ca membri ai comunității. În acest scop, Statele Părți vor lua măsurile adecvate, inclusiv prin:

(a) Facilitarea învățării caracterelor Braille, a sistemelor alternative de scriere, a mijloacelor augmentative și alternative, a mijloacelor și formelor de comunicare și orientare și a aptitudinilor de mobilitate precum și facilitarea sprijinului și îndrumării între persoanele cu aceleași probleme;

(b) Facilitarea învățării limbajului mimico-gestual și promovarea identității lingvistice a persoanelor cu deficiențe de auz;

(c) Asigurarea educației persoanelor și mai ales a copiilor, care sunt nevăzători, surzi sau cu surdocecitate, prin cele mai adecvate și individualizate limbaje, căi și modalități, precum și în medii care să le favorizeze o maximă dezvoltare școlară și socială.

4. Pentru a sprijini exercitarea acestui drept, Statele Părți vor lua măsurile adecvate pentru **angajarea de profesori**, inclusiv profesori cu dizabilități, calificați în limbajul mimico-gestual și/sau Braille, și **pentru formarea profesioniștilor și personalului** care lucrează la toate nivelurile educaționale. O astfel de formare va presupune cunoașterea problematicii dizabilității și utilizarea modalităților, mijloacelor și formatelor augmentative și alternative adecvate de comunicare, a tehnicilor și materialelor educaționale potrivite pentru susținerea persoanelor cu dizabilități.

Legislația internațională a fost transpusă și în plan național, fie prin ratificarea Convențiilor, fie prin adoptarea reglementărilor naționale.

Desigur, principala reglementare în România este Legea 1/2011 privind educația națională în care este reafirmat principiul nediscriminării îmbrățișat în plan global.

La art. 12 se arată că:

(1) Statul susține antepreșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții cu probleme și nevoi sociale, precum și pe aceia cu cerințe educaționale speciale.

(1[^]1) Educația persoanelor cu tulburări de învățare (dislexia, disgrafia, discalculia) este asigurată prin metode psihopedagogice consacrate și prin abordare adecvată, potrivit legii.

(1[^]2) Persoanele cu tulburări de învățare sunt integrate în învățământul de masă.

Proiect derulat de:

1

(6) Statul garantează dreptul la educație al tuturor persoanelor cu cerințe educaționale speciale. Învățământul special și special integrat sunt parte componentă a sistemului național de învățământ preuniversitar.

Potrivit reglementării naționale, învățământul special se organizează în unități de învățământ special și învățământ special integrat. Acesta din urmă se organizează în învățământul de masă prin cuprinderea fiecărui preșcolar și elev cu dizabilități sau cerințe educaționale speciale în grupe, clase sau formațiuni de studiu în învățământul de masă.

Copiii, elevii, tinerii cu cerințe educaționale speciale, integrați în învățământul de masă, beneficiază de suport educațional prin cadre didactice de sprijin și itinerante, aceste servicii de sprijin educațional fiind organizate de către CJRAE - Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională.

Totodată, prin Regulamentul nr. 7 din 10 octombrie 2011 privind organizarea și funcționarea centrelor școlare pentru educație incluzivă este dată și definiția acestora ca fiind unități de învățământ cu personalitate juridică, organizate de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sub îndrumarea și coordonarea Inspectoratului Școlar Județean.

Potrivit art. 8 din Regulament:

Centrul școlar pentru educație incluzivă asigură următoarele servicii specializate:

- a) educație specială și specializată a copiilor/elevilor/tinerilor cu dizabilități;
- b) compensare prin terapii specifice pentru copiii/elevii cu dificultăți de învățare, dificultăți de dezvoltare, dificultăți de adaptare, tulburări de limbaj, tulburări de comportament, dizabilități mintale, senzoriale, fizice, neuromotorii și asociate;
- c) evaluarea psihopedagogică a competențelor fundamentale la finalul claselor a II-a, a IV-a, a VI-a și a IX-a;
- d) evaluarea, diagnosticarea, orientarea școlară și profesională a elevilor din clasa a IX-a;
- e) asistență educațională și terapeutic-recuperatorie pentru copiii/elevii cu CES integrați în unitățile de învățământ de masă;
- f) informare și consiliere pentru părinți;
- g) informarea și consilierea cadrelor didactice;
- h) cercetare psihopedagogică și elaborare de studii de specialitate;
- i) testare și consiliere psihologică.

3. INSTITUȚII CU ATRIBUȚII ÎN ACORDAREA DE SERVICII PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Conform legii (Legea 215/2001 a administrației publice locale, republicată), administrația publică de la nivelul unităților administrativ-teritoriale funcționează după următoarele principii: descentralizarea, autonomia locală, deconcentrarea serviciilor publice, eligibilitatea autorităților publice locale, și consultarea cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Primele responsabile pentru promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități sunt autoritățile publice locale unde își are reședința persoana cu dizabilități. În complementaritate, această obligație revine autorităților publice centrale, societății civile și familiei persoanei cu dizabilități.

Unul din principiile esențiale pentru promovarea și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități este „egalizarea șanselor” (Legea 448/2006, art.7, al.2), autoritățile având obligația să „asigure resursele financiare necesare și să ia măsuri specifice pentru ca persoanele cu handicap să aibă acces nemijlocit și neîngrădit la servicii”

La nivel național

ANPDPD- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități în exercitarea funcțiilor sale, îndeplinește următoarele atribuții cu caracter general: coordonează la nivel central activitățile de protecție specială și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, elaborează politicile, strategiile și standardele în domeniul promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități, asigură urmărirea aplicării reglementărilor din domeniul propriu și controlul activităților de protecție specială a persoanelor cu dizabilități. Misiunea sa este de a duce la îndeplinire obligațiile prevăzute în Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, respectiv obligațiile asumate de statul român în materia protecției și promovării drepturilor persoanelor cu dizabilități prin convențiile și tratatele internaționale la care România este parte. ANPDPD îndeplinește următoarele atribuții cu caracter general: elaborează și supune spre aprobare Guvernului: strategii naționale în domeniile de competență; elaborează proiecte de acte normative în domeniile de competență; elaborează și asigură reprezentare la susținerea rapoartelor de Convenția cu privire la drepturile copilului și de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, urmărind și luând măsuri necesare pentru punerea în aplicare a recomandărilor; coordonează activitățile și măsurile de implementare a obiectivelor și strategiilor naționale din domeniu; evaluează impactul aplicării obiectivelor strategice și ia măsurile necesare, sau propune luarea măsurilor necesare pentru îmbunătățirea obiectivelor sau, după caz, a activităților de implementare a acestora; elaborează programe în domeniul protecției și promovării persoanelor cu dizabilități, al protecției drepturilor copilului și al adopției; elaborează

standarde, metodologii, norme, instrucțiuni și proceduri de lucru, precum și alte instrumente de evaluare și de monitorizare necesare organizării și funcționării sistemului de protecție și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități; acordă aviz de înființare pentru centrele de zi și rezidențiale publice și private pentru persoanele adulte cu dizabilități; finanțează proiecte ale organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protecției persoanelor cu dizabilități, în condițiile legii.

MMPS- Ministerul Muncii și Protecției Sociale- coordonează și controlează aplicarea actelor normative în vigoare; aprobă sau vizează proiecte de acte normative; fundamentează și elaborează propuneri pentru bugetul anual, pe care le înaintează Guvernului; colaborează cu instituțiile de specialitate pentru formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului din sistemul lor; urmărește proiectarea și realizarea investițiilor din sistemul ministerului, în baza bugetului aprobat.

CNCD- Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită atribuțiile în prevenirea faptelor de discriminare; medierea faptelor de discriminare; investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare; acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării. De asemenea, Consiliul propune instituirea unor acțiuni afirmative sau măsuri speciale pentru protecția persoanelor care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate; primește petiții și sesizări privind încălcarea dispozițiilor normative referitoare la principiul egalității și nediscriminării, de la persoane fizice, organizații neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului, alte persoane juridice, instituții publice, adoptând măsurile corespunzătoare și comunică răspunsul în termenul prevăzut de lege.

La nivel local

CJ- Consiliul Județean aprobă planul județean de asistență socială; stabilește măsuri de prevenire a situațiilor de marginalizare și excludere socială și asigură mijloacele umane, materiale și financiare necesare pentru soluționarea urgențelor sociale la nivel județean; aprobă înființarea, finanțarea sau cofinanțarea instituțiilor publice de asistență socială; inițiază parteneriate cu reprezentanții societății civile și realizează o diagnoză continuă a stării sociale a județului.

DGASPC- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, promovează și asigură respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu Legea nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Instituția asigură organizarea, administrarea și finanțarea serviciilor sociale destinate persoanelor cu dizabilități și acționează pentru promovarea alternativelor la protecția instituționalizată a persoanelor cu dizabilități. O altă atribuție a DGASPC este de a asigura evaluarea nevoilor individuale ale persoanei cu dizabilități și de a propune

Proiect derulat de:

1

Încadrarea în grad de handicap, respectiv menținerea în grad de handicap a unei persoane, precum și programul individual de reabilitare și integrare socială a acesteia. De asemenea, DGASPC ia măsurile necesare în vederea planificării și asigurării continuității serviciilor acordate tânărului cu dizabilități la trecere din sistemul de protecție a copilului în sistemul de protecție a adultului cu dizabilități, conform nevoilor individuale identificate ale acestuia.

AJPIS- Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială realizează la nivel județean evidența beneficiarilor și a sumelor cheltuite cu AS; acreditează personalul specializat care acordă servicii sociale la domiciliu; monitorizează aplicarea legislației în domeniu; sprijină derularea programelor din domeniul asistenței sociale pe plan local; administrează și gestionează fondurile alocate pentru asistență socială; controlează activitatea instituțiilor publice și private de asistență socială cu privire la acordarea prestațiilor și serviciilor sociale, precum și a Ong-urilor care activează în domeniul social; realizează studii și analize în domeniul asistenței sociale.

DAS- Direcțiile de Asistență Socială sunt structuri specializate în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, cu personalitate juridică, cu scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

CAS-Compartiment de Asistență Socială specializat în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, înființată la nivel de compartiment funcțional în aparatul de specialitate al primarului, care are scopul de a asigura aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială. Ca și funcții, Compartimentul realizează diagnoze sociale la nivelul unității administrativ-teritoriale, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunității; realizează sondaje și anchete sociale; depistează situații de neglijare, abuz, abandon, violență, a cazurilor de risc, de excluziune socială.

4. PAȘI ÎN IMPLEMENTARE

Selecția beneficiarilor va avea în vedere următoarele criterii:

- copii cu dizabilități neuro-psihice, cu certificat de încadrare în grad de handicap (diagnosticați cu tulburări de spectru autist, sindrom Down, tulburări de vorbire, deficiență mintală, ADHD), cu domiciliul în jud Iași, beneficiari ai Fundației Serviciilor Sociale Bethany, cu vârste între 3 și 18 ani, și care provin din familii naturale sau aflați în plasament familial la asistenți maternali. Copiii cu dizabilități prezintă un risc crescut de izolare prin exclusiune socială cauzat de o serie de factori: familiali - sărăcie, resurse insuficiente pentru accesarea serviciilor specializate, nivel scăzut de educație; servicii terapeutice insuficiente raportate la nevoia existentă, plasându-se într-o zonă de vulnerabilitate. Criteriile nu sunt cumulative.
- tineri cu dizabilități (tulburări de spectru autist, tulburări de vorbire, neuro-motorii), cu domiciliul în jud. Iași, care provin din familii naturale sau în asistență maternală, beneficiari ai Partenerului și Colaboratorului. Odată cu trecerea la vârsta adultă, tinerii cu dizabilități prezintă risc crescut de segregare și exclusiune socială cauzate de o serie de factori: resurse insuficiente pentru accesarea serviciilor specializate, servicii terapeutice insuficiente sau inadecvate raportat la nevoia existentă, nivel scăzut de educație, insuficientă cunoaștere a drepturilor, nivel scăzut al competențelor de comunicare și participare publică, lipsa serviciilor de orientare vocațională și a oportunităților de inserție pe piața muncii. Criteriile nu sunt cumulative.
- aparținători ai copiilor sau tinerilor cu dizabilități beneficiari ai proiectului cu risc ridicat de exclusiune socială prin renunțarea la locul de muncă, divorț, deces partener, nivel scăzut de educație și al veniturilor. Criteriile nu sunt cumulative.

Participarea beneficiarilor proiectului la activități respectă următoarele principii și standarde:

- Transparență – beneficiarii vor avea acces la informații complete, accesibile, adaptate vârstei și nevoilor speciale. Informațiile vor viza drepturile și posibilitățile reale ale beneficiarilor de a se exprima liber.
- Implicare voluntară – beneficiarii nu vor fi constrânși să-și exprime opiniile și vor fi informați că, în orice moment pot decide să nu se mai implice, fără a exista constrângeri.
- Respect – opiniile beneficiarilor vor fi tratate cu respect și li se va oferi oportunitatea de a înainta idei legate de activități/mod de organizare întâlniri.
- Implicare relevantă pentru interesele beneficiarilor – beneficiarii vor avea oportunitatea de a decide asupra propriilor interese și nevoi.
- Activități/acțiuni prietenoase – abordările de lucru vor fi adaptate nivelului de înțelegere a beneficiarilor, avându-se în vedere identificarea modalităților de sprijin și implicare.

Proiect derulat de:

1

- Incluziune – participarea beneficiarilor trebuie să fie accesibilă tuturor, orice activitate/acțiune trebuie să evite discriminarea și marginalizarea.
- Centrarea pe rezultate concrete – orice efort de împuternicire a beneficiarilor pentru participare trebuie să fie ancorat de anumite rezultate concrete și să prevadă modalități de măsurare și de evaluare a performanțelor.

În realizarea arhitecturii activităților (Proceduri de implementare, Rapoarte de întrevvedere, Rapoarte de sesiuni/ateliere/activități, Planuri de sesiuni/ateliere, modul de organizare a activităților, etc) trebuie urmărite abordările cu privire la participarea beneficiarilor ca o formă de parteneriat. Scopurile parteneriatului vor fi:

- De a ajuta beneficiarii proiectului să se asocieze, să își dezvolte cunoștințe și capacități minime pentru participare.
- Crearea unui mediu favorabil bazat pe responsabilizarea beneficiarilor.

Continuarea firească a activităților este însoțită de elaborarea unor inițiative ce vizează sprijinirea participării grupurilor vulnerabile, menite să soluționeze probleme relevante pentru beneficiarii proiectului. Astfel, vor fi realizate acțiuni de pregătire a proceselor de dialog și participare ce vor avea ca scop pregătirea bazei de discuții dintre beneficiarii proiectului și reprezentanți ai instituțiilor publice locale.

Specialiștii implicați vor realiza Planuri de sesiuni – informare, ateliere dezvoltare personală și ateliere participare publică. Structura planului va conține: scop și obiective, timp alocat/sesiune, timp/sesiune, materiale necesare, metode și tehnici utilizate.

În vederea analizei contextului cu privire la participarea părinților și tinerilor cu dizabilități la participarea acestora la activitățile proiectului, se vor stabili câteva etape, cum ar fi:

- Etapa 1 – înțelegerea nivelului de capacitate și dorința beneficiarilor proiectului pentru participare.
- Etapa 2 – analiza practicilor existente de participare.
- Etapa 3 – identificarea oportunităților locale de implicare a beneficiarilor.
- Etapa 4 – identificarea partenerilor comunitari.

Toate acțiunile/pașii prezentați vor fi adaptate în funcție de contextul comunitar respectiv, cunoștințele, aptitudinile și practicile din comunitate cu privire la participarea părinților și a tinerilor cu dizabilități. Un context în care participarea se realizează dificil, efortul pentru îmbunătățirea

beneficiarilor pentru participare va fi mult mai substanțial și mai îndelungat decât într-un context mai permisiv.

În vederea înscrierii în proiect, beneficiarii vor completa următoarele documente:

Documente părinte copil cu dizabilități

- Formular Consimțământ pentru prelucrarea datelor cu caracter personal;
- *Formular înregistrare individuală beneficiar (Părinte copil/tânăr/ă cu dizabilități) (Anexa 1);*
- *Chestionar de evaluare/identificare a nevoilor persoanelor cu dizabilități (Anexa 2);*
- Declarația pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări;
- Copie - Certificat încadrare în grad de handicap copil/tânăr.

Documente tânăr cu dizabilități

- Formular Consimțământ pentru prelucrarea datelor cu caracter personal;
- *Formular înregistrare individuală beneficiar (Anexa 3);*
- *Chestionar evaluare a nevoilor tinerilor cu dizabilități (Anexa 4);*
- Declarația pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări;
- Copie carte de identitate
- Copie - Certificat încadrare în grad de handicap (Tânăr) ;
- Copie - Acte de studii care să ateste ultima școală absolvită (Tânăr).

În ceea ce privește atragerea și participarea tinerilor cu dizabilități la activitățile proiectului, se vor parcurge următorii pași:

- Pasul 1 – inițierea procesului de mobilizare, ce presupune interacțiunea cu tinerii și actorii comunitari, identificarea partenerilor și resurselor comunitare;
- Pasul 2 – formarea și consolidarea grupului de tineri;
- Pasul 3 – cartarea comunității din perspectiva tinerilor selectați prin identificarea, analiza și documentarea problemelor cu care se confruntă tinerii cu dizabilități;
- Pasul 4 – elaborarea inițiativelor comunitare, prin realizarea unui plan de acțiuni;
- Pasul 5 – implementarea inițiativei comunitare, menținerea motivației și a interesului, gestionarea riscurilor.

Pentru a ajunge la cât mai mulți tineri cu dizabilități și părinți ai copiilor și tinerilor cu dizabilități și pentru a-i informa despre activitățile proiectului și modul în care pot participa la acestea, a fost elaborat un Anunț de recrutare tineri, care a fost distribuit în mediul online.

Pe baza analizei Chestionarelor de evaluare nevoi, specialiștii vor realiza Planuri de sesiuni/ateliere și Procedura de implementare a activității de mobilizare a grupurilor vulnerabile.

Proiect derulat de:

In vederea identificării experienței părinților care au copii și tineri cu dizabilități în relație cu instituții/autorități publice, cu scopul constituirii unui grup reprezentativ ce va avea rolul de a adresa în mod public, în întâlnirile cu autoritățile. problemele cu care se confruntă, aceștia vor completa: *Chestionar grup participare publică. (Anexa 5)*

Pe baza analizei Chestionarelor, echipa de specialiști va selecta un număr de 20 de părinți în vederea participării acestora la atelierele de dezvoltare personală și participare publică.

Metodologie de implementare a sesiunilor de informare/atelierelor de dezvoltare personală și participare publică

Luând în considerare faptul că, tinerii cu dizabilități au nevoi specifice în funcție de dizabilitate și de gradul acesteia, că necesită un mediu adaptat și metode de lucru individualizate, crearea unui grup format din tinerii cu dizabilități reprezintă o soluție optimă de a desfășura activitățile astfel încât fiecare să beneficieze de cadrul favorabil de învățare, dezvoltare și împărtășire de experiențe. Aceste aspecte au determinat o abordare diferită, sesiunile de informare și atelierelor de dezvoltare personală, pentru părinți și tineri cu dizabilități au fost organizate și desfășurate separat.

➤ **Implementarea sesiunilor de informare**

Scopul sesiunilor de informare este acela de a ajuta beneficiarii (părinții/reprezentanții legali acestora și tinerii cu dizabilități) să înțeleagă mai bine sau să afle informații noi cu privire la legislație, modificările acesteia, la drepturile și obligațiile pe care le au, la serviciile pe care le pot accesa, autoritățile unde trebuie să se adreseze în diferite probleme întâmpinate sau alte informații de care au nevoie, identificate în urma aplicării chestionarelor de interes.

Sesiunile de informare reprezintă o etapă importantă în procesul de mobilizare și educare a grupurilor vulnerabile.

Tematica propusă pentru sesiunile de informare părinți va cuprinde:

- cunoașterea procedurilor în vederea înscrierii copiilor în instituțiile de învățământ special/de masă
- informare cu privire la rezolvarea situațiilor de discriminare socială și/sau școlară;
- informare cu privire la modul de gestionare a problemelor medicale ale copiilor cu dizabilități, sprijin în cunoașterea tratamentelor medicale de specialitate și a efectelor negative ale diverselor medicamente luate în situații de boală care pot interfera cu tratamentele specifice dizabilității

- informare și explicare a legislației în vigoare (inclusiv a modificărilor survenite);
- informarea/identificarea posibilităților de angajare și a cursurilor de formare profesională pentru persoanele cu dizabilități.

Tematica propusă pentru sesiunile de informare adresate tinerilor cu dizabilități va cuprinde:

- cunoașterea termenilor advocacy, lobby și formarea viziunii asupra etapelor unei campanii de advocacy
 - cunoașterea cadrului legislativ privind educația și formarea persoanelor cu dizabilități în vederea identificării măsurilor care sprijină echitatea în educație
 - prezentarea măsurilor și a facilităților specifice, în vederea inserției pe piața muncii a tinerilor cu dizabilități
 - informarea tinerilor cu privire la cadrul legislativ privind accesibilizarea spațiului public pentru identificarea măsurilor ce pot fi luate în vederea creșterii gradului de accesibilitate și a instituțiilor responsabile
 - cunoașterea serviciilor sociale de care pot beneficia tinerii cu dizabilități și a instituțiilor abilitate în oferirea acestora
- **Implementarea sesiunilor de informare vor avea următorii pași:**
- elaborarea materialelor necesare informării (fișe de lucru, fișe de evaluare, listă de prezență)
 - elaborarea *planului de activitate/agenda sesiunilor de informare*: timp alocat, subiecte, scop, obiective, metode, materiale necesare, facilitator/facilitatori (Anexa 6- Structura sesiunilor de informare)
 - pregătirea spațiului de desfășurare: capacitatea sălii să fie adaptată la numărul de participanți , aranjarea participanților astfel încât aceștia să poată comunica;
 - verificarea echipamentelor și materialelor – facilitatorul/facilitatorii vor fi prezenți mai devreme de începerea sesiunilor, pentru a verifica echipamentele, dacă este cazul, pentru a verifica dacă consumabilele de care are nevoie sunt funcționale și suficiente.

Etapele implementării

În prima etapă, se urmărește identificarea nevoilor de informare pe care le prezintă părinții și tinerii cu dizabilități, prin aplicarea și analiza *Chestionarului de evaluare a nevoilor*. Scopul acestei acțiuni este de a identifica problemele, lacunele cu care se confruntă aceștia, iar rezultatele se vor regăsi în Raportul de analiză a nevoilor.

Proiect derulat de:

În etapa a doua, conform informațiilor obținute din raportul de analiză a nevoilor se vor stabili temele de susținere a sesiunilor de informare. Pentru fiecare temă în parte se va elabora un plan de sesiune ce va cuprinde scop—obiective—materiale necesare—metode și tehnici aplicate—descrierea activității.

În etapa a treia, după stabilirea temei și a planului fiecărei sesiuni de informare, se vor selecta părinții conform ariilor de interes bifate în chestionarul de evaluare a nevoilor pentru participarea propriu-zisă și vor fi mobilizați în acest sens.

În etapa imediat următoare, va avea loc desfășurarea efectivă a sesiunilor de informare, participanții vor trebui să completeze o listă de prezență la fiecare sesiune.

➤ **Implementarea atelierelor de dezvoltare personală**

Scopul principal constă în dezvoltarea unui set de abilități pentru facilitarea interacțiunii cu autoritățile publice. Ne propunem să avem în vedere abordarea unor teme diverse și de interes, precum dezvoltarea stimei de sine, stimularea abilităților de comunicare asertivă, optimizarea gestionării emoțiilor negative, restructurarea cognitivă prin înlocuirea gândurilor negative cu alternative funcționale.

Tematica propusă pentru atelierelor de dezvoltare adresate părinților:

- sesiuni de intercunoaștere, în vederea realizării coeziunii și a sintalității grupului
- strategii de comunicare asertivă în vederea recunoașterii tipurilor de comunicare (pasivă, agresivă și asertivă), precum și formarea abilităților asertive ce vor fi utilizate în relația cu autoritățile
- strategii de gestionare a emoțiilor negative vizează recunoașterea principalelor emoții, precum și gestionarea eficientă a emoțiilor negative în vederea viitoarei interacțiuni cu autoritățile
- rezolvarea eficientă a conflictelor, obiectivele propuse se referă la optimizarea capacităților de relaționare și comunicare în vederea prevenirii conflictelor în raport cu autoritățile, precum și exersarea abilităților de negociere și rezolvare de conflicte prin identificarea unor strategii și modalități de prevenire/rezolvare a acestora
- exersarea abilităților asertive dobândite în cadrul sesiunilor anterioare și consolidarea coeziunii între membrii grupului.

Tematica propusă pentru atelierelor de dezvoltare personală adresate tinerilor va cuprinde:

- activități de autocunoaștere și intercunoaștere a participanților pentru creșterea dinamicii grupului și dezvoltarea unui sentiment de apartenență și confort

Proiect derulat de:

2

- dezvoltarea abilităților de comunicare verbală, nonverbală și paraverbală și strategii de comunicare asertivă
- strategii de management al conflictului, crearea unui echilibru în comunicarea cu autoritățile și exersarea abilității de a transforma un conflict într-o experiență nonviolentă care să mențină o relație de cooperare
- exersarea abilităților de a înțelege, folosi și gestiona propriile emoții într-o manieră pozitivă
- identificarea gândurilor disfuncționale și restructurarea lor, oferind astfel posibilitatea unor comportamente adaptative, a unor gânduri și emoții funcționale
- dezvoltarea abilităților specifice vorbitului în public și cunoașterea strategiilor care să îi ajute pe tineri să transmită informația dorită, să influențeze și să mențină atenția ascultătorilor.

Etapele implementării

În primă etapă, specialistul realizează o incursiune în literatura de specialitate pentru a organiza atelierile de dezvoltare personală dedicate părinților copiilor și tinerilor cu dizabilități. În acest sens, cercetările se focalizează asupra modalităților de prevenire a simptomelor depresive și anxioase, dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și a metodelor de gestiune a emoțiilor negative prin intermediul restructurării cognitive și a tehnicilor de relaxare și respirație controlată. De asemenea, temele de interes vizează și comportamentul interpersonal, având în vedere viitoarea interacțiune cu autoritățile. Astfel, vor fi abordate subiectele referitoare la dezvoltarea deprinderilor de comunicare asertivă și a formulării mesajelor pozitive, diferențierea dintre comportamentele pasive și agresive, precum și dezvoltarea deprinderilor de public speaking prin diverse activități concrete. De asemenea, vor avea loc și sesiuni de follow-up în urma întâlnirii cu autoritățile, fiind un cadru prielnic de exprimare a emoțiilor resimțite, precum și a informațiilor acumulate. Totodată, un alt scop al sesiunilor de dezvoltare personală a fost acela de a forma și optimiza coeziunea grupului.

În etapa a doua, specialistul investighează istoricul părinților copiilor/tinerilor cu dizabilități, analizând fiecare caz și luând la cunoștință nevoile fiecărui membru al familiei. În funcție de acest aspect, specialistul elaborează un plan de consiliere psihologică, cu obiective individualizate pentru fiecare caz în parte. De asemenea, vor fi readaptate instrumentele de evaluare psihologică, cu scopul de a măsura cât mai curat impactul psihologic al sesiunilor de dezvoltare personală asupra fiecărui participant în parte. Instrumentele utilizate: DASS-21 și un instrument de autocunoaștere. DASS-21 (Depresie, Anxietate și Stres) (Lovibond & Lovibond, 2003) este o formă scurtă a scalei inițiale DASS. Chestionarul va fi construit să măsoare probleme emoționale în trei sub-categorii, precum depresia, anxietatea și stresul. Chestionarul este constituit din 21 de itemi (7 pentru fiecare categorie), răspunsurile variind de la 0 (Nu mi se aplică deloc) la 3 (Mi se aplică foarte mult sau în majoritatea

timpului), respondenții indicând cât de mult li se aplică informațiile în ultima săptămână). Instrumentul de autocunoaștere vizează enumerarea calităților necesare interacțiunii cu autoritățile, elaborarea unui plan de acțiune, precum și anticiparea dificultăților și a alternativelor posibile în cadrul strategiei elaborate anterior (Anexa 7 - Instrument de evaluare inițială).

În etapa a treia, va fi actualizată baza de date a beneficiarilor. De asemenea, vor fi stabilite etapele de implementare a sesiunilor de dezvoltare personală iar părinții selectați vor fi împărțiți în 2 grupe cu scopul unei organizări mai precise și pentru a consolida sintalitatea grupului.

În etapa imediat următoare, va avea loc desfășurarea efectivă a sesiunilor de dezvoltare personală, participanții completând de fiecare dată lista de prezență, precum și instrumentele aferente fiecărei sesiuni, acestea fiind descrise detaliat în Anexa 8 – Structura sesiunilor de dezvoltare personală.

➤ **Implementarea atelierelor de participare publică**

În cadrul atelierelor de pregătire publică vor fi discutate problemele identificate și vor fi pregătite temele de discuție pentru întâlnirile cu autoritățile. (detaliat în Anexa 9)

Alegerea temei presupune o analiza detaliată a mai multor aspecte, care să conducă la succesul unei campanii și să presupună să explorăm:

- capacitatea internă de expertiza asupra subiectului
- tema să reprezinte o prioritate pentru beneficiari
- capacitatea grupului civics de a se angaja în campania de advocacy
- capacitatea factorilor politici de a suporta schimbarea
- capacitatea mediului extern de a susține schimbarea.

În funcție de ierarhizarea problemelor vor fi stabilite instituțiile publice cărora grupul de lucru va înainta documente de poziție.

În cadrul atelierelor de participare publică, beneficiarii vor fi ajutați să identifice și să analizeze 3-4 probleme care sunt relevante pentru ei, să faciliteze procesul de identificare a unor soluții inovative și fezabile și să susțină grupul în întâlnirile cu autoritățile. Un aspect extrem de important pe care specialiștii trebuie să îl urmărească este acela de a se asigura că inițiativa comunitară este una incluzivă. Astfel, se va discuta despre modul în care vor fi expuse problemele în fața autorităților și soluțiile identificate și, totodată, structura documentelor de poziție care vor cuprinde problemele structurale pe care le întâmpină persoanele vulnerabile, în speță persoanele cu dizabilități, din

Proiect derulat de:

perspectiva drepturilor pe care aceștia le dețin și modul în care le este îngădit sau le sunt inaccesibile aceste drepturi, pe fondul unei reglementări inadecvate și insuficiente în ceea ce privește asigurarea dreptului la educație, servicii sociale, muncă, sănătate în România.

Se va discuta și se va pune accent pe modul în care un document de poziție se bazează pe experiența și expertiza în domeniul dizabilității a organizațiilor partenere în proiect și se va încuraja acțiunea comună și de susținere a tuturor celor care cred în faptul că sunt responsabili pentru eliminarea tuturor obstacolelor care separă copiii/ tinerii cu dizabilități de ceilalți copii/ tineri tipici și îi condamnă la marginalizare sau segregare.

Unul dintre obiectivele documentului de poziție publică trebuie să fie sporirea gradului de conștientizare publică a unei anumite probleme cu care se confruntă beneficiarii.

Metodologie de implementare a acțiunilor de pregătire a proceselor de dialog și participare

Acțiunile de pregătire a proceselor de dialog și participare vor urmări realizarea de întâlniri cu reprezentanți ai autorităților/instituțiilor în vederea stabilirii cadrului de colaborare, cu scopul organizării și planificării de consultări/dezbateri pentru a acoperi nevoia persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora de a înțelege mai bine modul în care își pot accesa drepturile, serviciile dar și limitările impuse de cadrul legislativ sau de rolurile instituțiilor, deopotrivă.

Etapele implementării

- Analiza și selecția problematicilor și soluțiilor identificate în cadrul sesiunilor de informare, a atelierelor de dezvoltare personală și participare publică;
- Întâlniri cu reprezentanți ai autorităților/instituțiilor în vederea stabilirii cadrului de colaborare;
- Comunicarea lunară a problemelor/nevoilor și soluțiilor identificate către autoritățile/ instituțiile cu responsabilități în problematica dizabilității.

Metodologie de implementare a acțiunilor de sprijinire a participării grupurilor vulnerabile

Scopul acestor acțiuni este acela de a crea un context favorabil implicării părinților copiilor cu dizabilități și tinerilor cu dizabilități și de a crește gradul de reprezentativitate în cadrul proceselor/acțiunilor și politicilor care îi vizează. Dialogurile dintre reprezentanți ai autorităților publice locale/instituții și reprezentanți ai persoanelor cu dizabilități, se bazează pe metode participative, astfel că în cadrul fiecărei întâlniri se vor urmări identificarea de soluții concrete la problematicile beneficiarilor.

Proiect derulat de:

Etapele implementării

- Inventarierea problemelor identificate și structurarea acestora în funcție de instituția abilitată în rezolvarea acestora
- Stabilirea unui plan de acțiune privind abordarea instituțiilor vizate
- Deschiderea discuțiilor cu reprezentanții autorităților în vederea stabilirii unei întâlniri (trimitere email, stabilire dată, locație)
- Transmiterea agendei întâlnirii care cuprinde problemele ce vor fi abordate în cadrul întâlnirii și eventuale soluții pentru acestea
- Analiza cadrului legislativ și construirea unui argument solid, atât legal cât și raportat la nevoile beneficiarilor
- Comunicarea cu beneficiarii din grupul de inițiativă (părinți ai copiilor/tinerilor cu dizabilități și tineri cu dizabilități), încurajarea și susținerea acestora pentru a prezenta exemple reale din viața lor și a-și exprima punctul de vedere cu privire la soluționarea problemelor expuse

Desfășurarea întâlnirilor:

În cadrul fiecărei întâlniri au participat membri ai echipei de proiect (manager proiect, specialist advocacy, expert dezvoltare abilități tineri, avocat, coordonator partener, asistent social), reprezentanți ai autorităților, precum și beneficiari ai proiectului, părinți/tutori ai copiilor/tinerilor cu dizabilități și tineri cu dizabilități.

Pentru a asigura un cadru cât mai relaxat și a deschide o cale de colaborare, expertul advocacy a introdus teme propuse și a moderat întâlnirea, încurajând și invitând beneficiarii să împărtășească problemele pe care le au.

Tematici abordate în cadrul întâlnirilor cu autoritățile:

În cadrul sesiunilor de informare, atelierelor de dezvoltare personală și pregătire pentru participare publică au fost identificate teme care vizează serviciile sociale, sistemul de acordare a asistenței sociale, accesibilizare, educație incluzivă sau accesul la informație accesibilă. Astfel, au fost abordate următoarele teme:

- Accesibilizarea platformelor/site-urilor web ale instituțiilor
- Locuințe sociale pentru persoanele cu dizabilități
- Încălcarea drepturilor salariale și a altor beneficii cuvenite asistenților personali
- Educație incluzivă – centre școlare pentru educația incluzivă
- finanțarea dobânzii creditelor bancare de către stat prin DGASPC
- Accesibilizarea instituțiilor și a spațiului urban pentru persoanele nevăzătoare / cu deficiență de vedere

- Centre rezidențiale pentru adulții cu TSA
- Acces la terapiile specifice (terapie ocupațională, terapie pentru dezvoltarea abilităților de viață semi/independentă), consiliere și integrare socială pentru copii, tineri și adulți, adaptate tipului de dizabilitate și nivelului de dezvoltare - centre de zi
- Completarea planului individual de intervenție cu informații despre serviciile specifice dizabilității în care este încadrata persoana și menționarea instituțiilor/ONG-urilor care le oferă.
- Colaborarea cu AJOFM în vederea integrării pe piața muncii a tinerilor cu dizabilități și facilitarea accesului la serviciile oferite de către AJOFM, specifice persoanelor cu dizabilități:
- Organizarea de training-uri/workshop-uri susținute de către specialiștii din ONG, vizând următoarele scopuri:
 - ✓ creșterea gradului de conștientizare și acceptare a copiilor cu dizabilități/CES în școala de masă, pentru a dezvolta relații interpersonale deschise și pozitive între elevi
 - ✓ oferirea de informații despre barierele de învățare pe care le poate întâmpina elevul cu dizabilități/CES și despre modalitățile de a răspunde celor mai frecvente dificultăți de învățare care decurg din ele, cum ar fi: dificultăți de învățare și înțelegere a conținuturilor, mod diferit de exprimare emoțională/comportamentală dificultăți de concentrare a atenției
 - ✓ informarea cu privire la măsurile ce pot fi luate în vederea adaptării mediului din sala de clasă pentru depășirea barierelor din procesul de învățare cu care se confruntă elevii cu dizabilități/CES
 - ✓ maparea școlilor de masă în care sunt înscriși elevi cu dizabilități/CES astfel încât informațiile cu privire la training-urile și workshop-urile specifice să ajungă în mod special la cadrele didactice care predau la clasă
- Facilitarea și încurajarea colaborării între cadrele didactice și consilierii școlari în vederea soluționării unor dificultăți întâmpinate de către copiii cu dizabilități/CES în școală, dificultăți ce pot fi intermediate de către consilierul școlar.

În urma fiecărei întâlniri de lucru care a avut loc, specialiștii au întocmit raportul întrevederii și au trimis către autorități informațiile stabilite de comun acord, au menținut legătura cu acestea și au ținut aproape planul stabilit în vederea soluționării problemelor expuse.

Un rezultat important al acestei activități constă în implicarea Instituției Prefectului Iași care a adus la aceeași masă mai multe autorități din domeniul dizabilității astfel încât, chiar și probleme cu o

dificultate crescută să poată avea o rezolvare prin clarificarea legislației și responsabilizarea autorităților implicate în aplicarea acesteia.

Metodologie de implementare a activității de dezvoltare a platformei web INFOABIL

Accesibilizarea reprezintă principalul scop al acestei activități. În vederea atingerii acestuia, platforma integrează întreaga rețea de instituții publice și private abilitate, care au ca obiective asigurarea și furnizarea serviciilor/beneficiilor persoanelor cu dizabilități, oferind informații cu scopul de a identifica cele mai rapide și corecte trasee de acordare a drepturilor persoanelor cu dizabilități (sociale, financiare, educaționale, medicale, de ocupare).

Platforma este concepută cu o structură simplă, intuitivă, ușor de navigat, respectând principiile de bază privind accesibilizarea platformelor web enunțate în Directiva UE nr. 2016/2102 și anume: perceptabilitate, operabilitate, intangibilitate și robustețe.

Etapele implementării:

- Cercetare cadru legislativ;
- Documentare și creare bază de date cu instituțiile publice, atribuțiile acestora și date de contact;
- Semnare acorduri de către instituțiile abilitate prin care se obligă să furnizeze materiale și informații relevante activității;
- Întâlniri de lucru cu părinți ai copiilor/tinerilor cu dizabilități și cu tineri cu dizabilități, în cadrul cărora se identifică dificultățile și se propun soluții care să vină în sprijinul acestei categorii de populație;
- Creare draft design web;
- Identificare și contractare servicii dezvoltare platformă web precum și mentenanță;
- Realizare conținut web (text, trimitere către site-urile instituțiilor abilitate, interpretarea pe înțelesul tuturor a legislației și trimitere către portalul legislativ pentru confirmarea interpretării);
- Întâlniri cu instituțiile publice pentru consultare, modificări și completări dacă este necesar, validarea informației;
- Întâlniri de lucru cu beneficiarii participanți activi la dezvoltarea platformei în vederea verificării funcționalității și conținutului platformei;
- Comunicare permanentă cu specialistul IT pentru transmiterea informațiilor și concluziilor generate în urma întâlnirilor cu beneficiarii activi și instituțiile abilitate în vederea perfecționării platformei web;
- Instruirea beneficiarilor proiectului, părinți ai copiilor/tinerilor cu dizabilități și tineri cu dizabilități, cu privire la funcționalitatea platformei;

- Promovarea platformei INFOABIL cu scopul creșterii accesului persoanelor cu dizabilități la informații.

Metodologie de implementare a serviciilor de consiliere socială și asistență juridică

Serviciile de consiliere socială și asistență juridică vor sprijini beneficiarii în demersurile lor în fața autorităților, cu scopul de a crește încrederea beneficiarilor în a-și accesa drepturile și a apela la alți specialiști sau reprezentanți ai instituțiilor în domeniu, având un suport continuu din partea asistentului social și al consilierului juridic.

Ca rezultate, aceste sesiuni își propun să crească:

- accesul la servicii noi/îmbunătățite, iar beneficiarii să aibă o dimensiune cât mai realistă a problematicilor cu care se confruntă;
- calitatea vieții și să împuternicească grupurile vulnerabile (copii și tineri cu dizabilități, precum și reprezentanții acestora).

Etapele implementării

- Identificarea beneficiarilor care au nevoie de serviciile de asistență juridică are loc în urma sesiunilor de informare, mobilizare și educare a grupurilor vulnerabile dar și în urma sesiunilor de consiliere socială. În cadrul acestor sesiuni sunt discutate teme generale raportate la grupul de beneficiari la care se adresează. Spre exemplu, asistenții personali vor dori clarificări asupra drepturilor care li se cuvin lor dar și copiilor/tinerilor/adulților cu dizabilități pe care îi au în grijă. Specialistul – jurist sau avocat – poate aduce lămuriri și clarificări general valabile. În cadrul acestor sesiuni, se pot identifica noi beneficiari ai serviciilor de asistență juridică, acești beneficiari urmând a fi invitați la sesiuni individuale de consultanță juridică;
- Identificarea beneficiarilor care au nevoie de consiliere și asistență juridică se realizează și prin asistentul social. Astfel, dacă în urma ședinței de consiliere socială se constată că beneficiarul are nevoie de consiliere juridică, asistentul social va întocmi un *Proces-verbal de referire caz (Anexa 10)* către consilierul juridic/avocat. Acesta din urmă, după analiza cazului, va întocmi un *Raport de întâlnire, informare și consiliere juridică (Anexa 11)* pe care îl va transmite asistentului social. Raportul de întâlnire va cuprinde: situația juridică, pe scurt, soluțiile găsite, măsurile luate, actele întocmite pentru beneficiar sau împreună cu acesta, măsurile ce trebuie luate în viitor, data următoarei întâlniri dacă este cazul;
- Consilierul juridic/avocatul va contacta beneficiarul în vederea programării unei întâlniri individuale. În cadrul acesteia, beneficiarul va prezenta în amănunt, în condiții de strictă confidențialitate, problema juridică pe care o are, sprijinită de actele necesare.

Specialistul, avocat/consilier juridic, va pune la dispoziția beneficiarului orice informație, documentație, legislație pentru ca problema juridică să fie dusă la bun sfârșit cu rezultate satisfăcătoare pentru acesta. Totodată, acesta îl va ajuta pe beneficiar la redactarea de solicitări către autoritățile abilitate să răspundă sau să soluționeze favorabil problematica juridică prezentată.

Sesiunile de consiliere socio-juridică țin seama de natura problemelor cu care se confruntă beneficiarii proiectului și părinții acestora, fiecare având ocazia să găsească resurse în rezolvarea unei probleme particulare. Rolul specialiștilor este de a fi un suport în rezolvarea situațiilor cu care se confruntă beneficiarii și reprezentanții acestora, însă impactul major îl are implicarea efectivă a beneficiarilor în procesul de rezolvare a problemei.

Metodologie de implementare a serviciilor integrate de sprijin pentru copii cu dizabilități și familiile lor

Scopul ședințelor de terapie individuală, de grup și în triadă pentru copiii cu dizabilități este acela de a diminua impactul diagnosticului acestora asupra învățării, socializării și dezvoltării armonioase de abilități de comunicare și integrare cu semenii. Un scop adiacent este acela de a implica activ membrii familiei în activități de susținere a copiilor/fraților cu dizabilități pentru creșterea implicării acestora în rutinele zilnice ale familiei. Totodată, obiectivele propuse în Planul personalizat de intervenție sunt stabilite având în vedere stadiul actual de învățare al copilului și nivelul potențialului acestuia de dezvoltare, integrare și realizare de activități de viață independentă.

Scopul sesiunilor de consiliere psiho-socială este reprezentat de sprijinirea beneficiarilor în procesul de rezolvare/conștientizare a problemelor cu care se confruntă. Printre alte scopuri adiacente, se enumeră dezvoltarea unui set de abilități pentru creșterea toleranței la situațiile frustrante, în special cele referitoare la percepția copilului cu dizabilități în mediul social, alături de schimbarea atitudinii negative față de interacțiunile viitoare cu autoritățile. Totodată, părinții și frații copiilor cu dizabilități sunt partenerii acestora în programul terapeutic, devenind co-terapeuți și colaborează cu specialistul, astfel încât să cunoască mai bine nevoile copilului sau fratelui cu dizabilități și modalitățile de a relaționa armonios, eficient și constructiv. De asemenea, în cadrul consilierii psihologice, părinții vor fi îndrumați pentru a-și explora gândurile, emoțiile și comportamentul, cu scopul de a ajunge la o mai bună înțelegere a propriei persoane pentru a-și amplifica potențialul în vederea unei confruntări mai eficiente cu diversele obstacole întâmpinate.

Etapele implementării

- Selecția copiilor cu dizabilități conform criteriilor de eligibilitate;

Proiect derulat de:

- Înregistrarea copiilor cu dizabilități în lista de așteptare și contactarea acestora în funcție de locurile disponibile;
- Evaluare inițială a copilului de către psihopedagog;
- Metodologia deschiderii cazului- întocmirea actelor necesare (cerere beneficiere servicii, fișă de evaluare inițială, fișă de evaluare complexă, anchetă socială, plan personalizat de intervenție și contract cu familia pentru acordarea de servicii sociale);
- Realizarea ședințelor de recuperare cu copiii conform obiectivelor și activităților descrise în Planul personalizat de intervenție;
- Monitorizarea dinamicii socio-familială prin realizarea ședințelor de consiliere psihosocială- întocmirea rapoartelor de întrevedere;
- Realizarea fișei de monitorizare lunare și a Planului personalizat de intervenție din 3 în 3 luni conform obiectivelor stabilite de către echipa de specialiști (psihopedagog, asistent social, psiholog);
- Realizarea rapoartelor de progres trimestriale privind atingerea obiectivelor propuse în Planul personalizat de intervenție;
- Realizarea fișelor de evaluare intermediare și finale privind activitățile propuse pentru obiectivele stabilite în Planul personalizat de intervenție.

Metodologie de implementare a activității de dezvoltare organizațională

Activitatea contribuie la atingerea obiectivului de dezvoltare organizațională prin acțiuni ce vizează: planificarea strategică, creșterea capacității de fundraising și dezvoltarea branding-ului organizațional, cu scopul de a îmbunătăți capacitățile funcționale și de advocacy, de a crește capacitatea de a acționa în mod clar, coerent și sustenabil în vederea promovării și realizării de schimbări pozitive în comunitate.

Procesul de planificare strategică își propune să identifice direcțiile de acțiune și modul de dezvoltare a organizației pentru următorii 3-5 ani, manifestând o atenție asupra schimbărilor din organizație și din mediul extern al acesteia, precum și asupra modului în care acestea afectează viitorul organizației. Scopul final al acestui proces este de a crește capacitatea organizației de a reacționa cu succes la schimbările de mediu.

Rolul consultantului extern este acela de a accelera procesul de planificare prin acțiuni, precum: facilitarea ședințelor și a procesului de planificare, asigurarea mijloacelor necesare de transmitere a fluxului de informații și cunoștințe, desfășurarea interviurilor cu angajații și beneficiarii.

Proiect derulat de:

2

Analiza indicatorilor a urmărit identificarea zonelor de dezvoltare ale organizației ce pot fi îmbunătățite în cadrul unui proces de evaluare a practicilor actuale și în funcție de rezultatele obținute, de a implementa schimbări acolo unde acestea sunt necesare. În cadrul procesului susținut de echipa managerială a organizației, au fost analizați următorii indicatori:

- procedurile de guvernare organizațională - documentație scrisă clar privind procedurile de guvernare (documente constitutive, documente de reglementare internă, organigramă, plan strategic care acoperă cel puțin o perioadă de 2 ani, viziunea clară și misiunea organizației sunt scrise, revizuite în mod regulat, promovate și urmate în toate activitățile, componenta organismului de conducere se bazează pe criterii clare, care reflectă expertiza diferită a membrilor cu rol clar și implicat activ în furnizarea de direcții strategice generale și analize periodice ale performanței organizației, consultarea beneficiarilor și a altor actori relevanți în activități și procese decizionale;
- proceduri eficiente de management - structură organizațională clară, cu responsabilități definite în statut, sistem de management al documentelor și informațiilor, politici și practici pentru dezvoltarea resurselor umane care includ instruirea personalului (plătit și neplătit), îndrumare și monitorizare cât și proceduri de evaluare;
- strategia de comunicare către publicul larg a informațiilor privind activitățile și rezultatele obținute - Pagina de web funcțională (URL activ) actualizată cu toate activitățile, realizările, publicațiile importante ale organizației, Profil într-o rețea de socializare (Facebook, Instagram, etc.) care este actualizat constant, numărul de evenimente publice organizate anual, plan de comunicare care include obiective, metode, canale, ținte.

În urma analizei realizate, s-a creat un Plan de acțiune (Anexa 12) care să urmeze procesul de evaluare în vederea implementării schimbărilor dorite și agreate.

Concomitent cu dezvoltarea cadrului strategic a avut loc un amplu proces de dezvoltare de noi mecanisme de fundraising prin debit direct la nivel stradal.

Strategia generală de strângere de fonduri a avut ca principale priorități:

- Boost account management pentru principalii finanțatori;
- Segmentarea pieței calde și strategia de abordare segmentară;
- Realizarea sistemului de donație paypal, sms, debit direct, patreon;
- Creare de conținut pe zona de know-how și marketare servicii;

Proiect derulat de:

- Organizare bază de date donatori și registru donatori;
- Dezvoltare Comunicare organizațională;
- Contribuție la stabilirea obiectivelor strategice organizaționale;
- Dezvoltarea unei strategii de comunicare a nevoilor;
- Dezvoltare Campanie Debit Direct;
- Analize: donație medie, maxim, minim, dinamică sponsori, profil intern al companiilor colaboratoare, cunoașterea potențialului client pentru campanii doc – 3,5 % / 20%.

5. CONSECINȚE ALE IMPLEMENTĂRII ACȚIUNILOR PREZENTATE

Consecințe pozitive

- creșterea nivelului de implicare și participare a persoanelor cu dizabilități în viața comunității și a gradului de incluziune socială prin acțiuni de informare, educare, asistență juridică, monitorizare a respectării drepturilor și conștientizare a comunității cu privire la problematica dizabilității;
- inserția bio-psiho-socio-culturală a persoanei în realitatea socială actuală sau în schimbare pe axele: familială, școlară, profesională și socială;
- creșterea rolului instituțiilor în cadrul proceselor de construire a comunităților din care provin persoanele cu dizabilități prin încurajarea relațiilor de comunicare și colaborare dintre persoanele cu dizabilități, familiile acestora, ONG-uri și reprezentanți ai autorităților;
- informarea opiniei publice cu privire la responsabilitatea civică a membrilor comunității față de persoanele aflate în dificultate, precum și posibilitățile de valorificare a potențialului aptitudinal și relațional al acestor persoane în folosul comunității;
- valorificarea și recunoașterea potențialului persoanelor cu dizabilități ca membri activi în cadrul comunităților prin organizarea campaniilor de conștientizare;
- facilitarea incluziunii sociale prin crearea oportunităților de interacțiune dintre persoanele cu dizabilități și cele fără dizabilități.

Consecințe negative

- lipsa încrederii în autoritățile statului ce se concretizează în slaba colaborare cu reprezentanții autorităților;
- adoptarea unei atitudini pasive în ceea ce privește drepturile persoanelor cu dizabilități, precum și integrarea socio-profesională a acestora;
- lipsa de comunicare și colaborare între instituțiile locale responsabile de întregul proces birocratic asociat unei persoane cu dizabilități;
- oferirea de informații ambigue din partea autorităților abilitate, ce pot induce în eroare persoanele cu dizabilități sau pe aparținătorii acestora, având drept consecință un consum ridicat de resurse (de timp, energie, financiar).

6. CONCLUZII DESPRINSE DIN EXPERIENȚA ACUMULATĂ PE PARCURSUL IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI

Implementarea sesiunilor organizate pentru părinți a reprezentat ocazia perfectă pentru ca aceștia să își ventileze emoțiile negative, acumulate de-a lungul timpului. Astfel, încă din prima întâlnire, deși cadrul era formal, iar părinții nu se cunoșteau, fiecare a împărtășit propria sa poveste de viață legată de faptul de a avea un copil cu dizabilități într-o societate neprietenoasă. *„Este dureros să îți vezi copilul respins de către ceilalți copii în parc, cel mai dureros fiind faptul că el nu își dă seama de ce se întâmplă acest lucru”*, a mărturisit o mamă a unui copil cu autism.

În cadrul sesiunilor de dezvoltare personală, participanții și-au manifestat interesul față de exercițiile propuse de specialiști, afirmând faptul că nu au foarte multe ocazii de a socializa și de a ventila emoțional. Fiecare părinte și-a exprimat dificultatea găsirii de informații necesare, reticenta unor autorități în comunicare, precum și lipsa suportului social și emoțional. De asemenea, participanții au declarat că își doresc să aibă oportunități de creștere și dezvoltare personală, precum și creșterea toleranței față de situațiile de discriminare la care au fost supuși în mediul social. Alte nevoi au fost constituite de interiorizarea comportamentului asertiv, alături de gestionarea eficientă a comportamentului dezadaptativ al copilului cu dizabilități. În aceeași linie de idei, participanții au declarat că simt nevoia interiorizării unor tehnici de gestionare eficientă a comportamentului dezadaptativ al adolescentului cu dizabilități, în contextul schimbărilor hormonale, alături de modificarea percepției sociale asupra faptului de a fi părinte al unui copil/tânăr cu dizabilități, renunțându-se la stigmatul conform căruia s-ar încadra în categoria asistaților sociali. Alte nevoi au fost reprezentate de dificultăți financiare (deducere de impozit, achiziționarea de rechizite), lipsa pregătirii psihologice a cadrelor didactice, precum și dificultatea mijloacelor birocratice. Ca aspecte problematice, menționăm unele dificultăți ale părinților de a ajunge în cadrul sesiunilor de dezvoltare personală, specialiștii contracarând acest lucru prin reorganizarea programului în funcție de nevoile lor. Ca specialist, m-a impresionat puterea părinților de a trece peste orice obstacol, copiii fiind principala lor resursă. *„Deși este un drum dificil, dragostea și devotamentul de părinte poate înlătura barierele impuse de o societate rigidă”* (psiholog, Fundația Serviciilor Sociale Bethany).

Valoarea demnității umane îndeamnă la raporturi sociale egale și la o atitudine de empatie și încredere față de persoanele aflate în condiții speciale. Confruntarea cu dizabilitatea, atât de prezentă în viața cotidiană, depășește deseori capacitatea de gestionare din partea celor responsabili, ridicând

poate, diverse întrebări existențiale. Când vorbim despre dizabilitate, avem tendința de cele mai multe ori să ne gândim la un lucru negativ sau să dăm o semnificație acestui cuvânt mult prea dură, fapt care nu va conduce decât la o încărcătură emoțională și mai mare, uneori poate chiar sufocantă, atât pentru persoanele cu dizabilități cât și pentru membrii familiilor acestora. Însă, dacă renunțăm la procesele de atribuire, dizabilitatea poate deveni ceva normal, în care persoanele tipice și atipice coexistă, deși fiecare experimentează normalitatea separat. *“În cadrul sesiunilor de dezvoltare personală, am avut ocazia de a întâlni diverse persoane, oameni ce sunt părinții unor copii/tineri cu dizabilități și am fost fascinată mereu de câtă implicare dau dovadă și cât de mult luptă pentru drepturile copiilor săi. Prin intermediul acestor sesiuni, părinții au avut posibilitatea să învețe lucruri noi despre autocunoaștere, managementul emoțiilor, stima de sine, elemente ce au contribuit la hrănirea motivației de a participa la fiecare întâlnire din cadrul proiectului, implicându-se fizic, psihic și emoțional în tot ceea ce privește demersul pentru creșterea cetățeniei active pentru persoanele cu dizabilități. Totodată, trebuie îndreptată atenția și asupra importanței pregătirii specialiștilor din domeniile implicate, prin care să se facă referire nu numai la abilitățile și competențele profesionale, ci și la întreaga lor capacitate de cooperare, organizare și flexibilitate, atitudine, comportament pozitiv și empatic și, nu în ultimul rând, convingeri morale fundamentate”* (psiholog, ANCAAR, filiala Iași).

Pe tot parcursul desfășurării proiectului am interacționat cu părinți dezamăgiți, uneori ușor disperați, îngrijorați pentru ziua mâine. Părinți cărora le este groază să meargă cu copiii/adulții în parc, la plimbare pe stradă din cauza reacțiilor oamenilor. Am întâlnit părinți îngroziți de faptul că trebuie să meargă cu copiii lor la instituții pentru documente, comisii, pentru respectarea drepturilor lor. Am întâlnit părinți resemnați dar și părinți care luptă cu toate puterile pentru drepturile copiilor, pentru un viitor normal și acceptat. Acest proiect a fost unul dintre cele care încearcă să aducă o rază de soare în viața acestor părinți/adulți/ tineri/copii prin acțiuni/activități de conștientizare - învățare – acceptare- schimbare (asistent social –ANCAAR filiala Iasi)

“Copiii cu dizabilități prezintă aceleași nevoi ca noi toți: de acceptare, afecțiune și participare la activitățile comunității. Totodată, pentru a reuși să fie independenți, au nevoie de acces la programe de terapie adaptate nivelului de dezvoltare, la activități ce le pot crește stima de sine, modul de comunicare și interacțiune cu semenii și membrii familiei. Este foarte important să înțelegem că, zi de zi, acești copii descoperă cine sunt, își dezvoltă abilități și învață să tolereze stimulii din jurul lor, iar noi facem parte din povestea lor. Sunt impresionată de sinceritatea, bunătatea și dorința copiilor cu care am lucrat în acest proiect, de a învăța pas cu pas să vorbească, de la sunete simple, la primele cuvinte “mama”, “tata”, “vino”, de a dobândi abilități de joc, socializare și de a-și depăși condiția dată de diagnostic” (psihopedagog, Fundația Serviciilor Sociale Bethany).

Proiect derulat de:

3

“Deznădejdea persoanelor cu dizabilități și a aparținătorilor lor vine din comportamentul și atitudinea societății în care ei, departe de a fi incluși, se simt captivi. Ei nu găsesc alinare și încurajare nici măcar în instituțiile abilitate să îi ajute. Totodată, este o realitate că minorii cu CES încadrați în școlile speciale nu au aceeași dezvoltare și creștere armonioasă ca cei încadrați în școlile de masă. Pentru tinerii adulți cu dizabilități care au ieșit de pe băncile scolilor speciale involuția este evidentă și situația lor este critică, neprimind prin educație instrumentele necesare pentru o viață independentă. În cazul lipsei unei reforme profunde atât a societății dar și a legislației, ei au șansele de reușită în viață la fel de scăzute ca și serviciile și bunăvoința pe care au primit-o. Mobilizarea societății înspre incluziune a întârziat cel puțin 20 de ani și nu mai putem aștepta nici măcar o secundă în plus pentru a lua atitudine!” (avocat, Fundația Serviciilor Sociale Bethany)

“Activitățile din cadrul proiectului au oferit oportunitatea descoperirii unor informații bidirecționale, cu implicații active atât din partea autorităților, cât și din partea beneficiarilor direcți ai proiectului. Totodată, deși s-a putut remarca o deschidere din partea autorităților de a colabora cu toate părțile (promotorii proiectului, beneficiarii direcți și indirecti) și de a obține o mai bună comunicare cu aceștia, încă persistă o lipsă acută de informații și cunoștințe la nivelul terminologiei “dizabilitate” și a ceea ce implică interacțiunea cu o persoană cu dizabilități, prezentă în comunitate. Prin intermediul proiectelor, cum este cel de față, ce pun accent pe societate, comunitate locală și persoanele cu dizabilități, se poate crea o punte de legătură care să aibă drept consecință incluziunea, într-un mod real, a acestora” (coordonator proiect, ANCAAR, filiala Iași).

“Este greu atunci când transmiți că vrei să sprijini schimbarea, să crești gradul de implicare a persoanelor cu dizabilități în luarea deciziilor și strategiilor, că vrei să dezvolti o cultură a parteneriatului pentru a construi o comunitate incluzivă. Pe de o parte, simți puternic dezamăgirea, deznădejdea, furia și frustrarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor lor. Aceste sentimente au fost sădinte de-a lungul anilor în care au încercat să înțeleagă, să accepte, să se facă auzite, ascultate și implicate în deciziile care îi privesc. Pe de altă parte, te lovești de lipsa de implicare, înțelegere, empatie și toleranță din partea autorităților și a membrilor comunității, care privesc de multe ori doar din perspectiva atribuțiilor specifice și a proceselor birocratice împământenite. Sperăm ca prin acțiunile întreprinse în cadrul acestui proiect să fi reușit să avem o contribuție la dezvoltarea parteneriatului dintre instituții-persoane cu dizabilități-specialiști în domeniu și la demararea unui proces de distribuire a puterii în comunitate, care să stea la baza unei comunități incluzive” (manager proiect).

Echipa de lucru:

Manager proiect,
Geanina Hujei

Expert dezvoltare abilitati tineri,
Oana Lucia Mocanu

Psiholog,
Iuliana Petrov
Andra Sabina Florea

Asistent social,
Maria Petronela Tudose
Emilia Bogdana Ladaru

Co-autori:

Cristina Burtan
Diana Alina Oancea Matei
Andreea Tărcoanu
Anca Todică
Adelina Tîrnovanu

Proiect derulat de:

ANEXE

Proiect derulat de:

3

ANEXA 1

Formular de înregistrare individuală beneficiar

Părinte copil/tânăr/ă cu dizabilități

1. Nume și prenume părinte beneficiar

2. Date personale privind familia în raport cu copilul/tânărul/a cu dizabilități:

Date personale	Mama	Tata	Reprezentant legal al copiilor familiei (dacă e cazul)
Nume și prenume			
Data și locul nașterii			
CNP			
Adresa de domiciliu			
Adresa de reședință			
Locuința familiei este (<i>menționați: proprietate personală, închiriată, altă formă</i>)			
Telefon/email			
Ultima școală absolvită			
Profesia			
Ocupația			

Statut pe piața muncii (menționați: angajat, șomer înregistrat, în căutarea unui loc de muncă, casnic/ă, altă situație)			
Locul de muncă (în cazul angajat cu CIM)			
Norma de muncă (precizați numărul de ore conform contractului de muncă)			
Naționalitate/etnie			

1.1. În cazul reprezentantului legal, se va completa motivul instituirii măsurii legale:

3. Surse de venit ale familiei (menționați principalele surse de venit ale familiei inclusiv beneficiile sociale, alocații, pensii, etc)

Nr.crt	Tip sursă
1	
2	
3	
4	

4. Starea civilă (bifați statutul corespunzător familiei):

Statut	(Bifați)
Părinții sunt căsătoriți	
Părinții sunt în uniune consensuală	
Părinții sunt divorțați	
Părinții sunt separați în fapt	
Mama sau tata este văduvă/văduv	

Proiect derulat de:

3

Altă situație (menționați)	
----------------------------	--

5. Membrii familiei (inclusiv membrii peste 18 ani care sunt în întreținerea familiei sau nu au venit propriu)

Nr.crt	Nume și prenume copil/tânăr/ă	Data nașterii	Nivel educație (ultimul nivel)	Unitatea de învățământ
1				
2				
3				
4				
5				
6				

6. În cazul copilului/tânărului/tinerei cu dizabilități, menționați următoarele:

Numeșiprenume copil/tânăr/ă	Diagnostic	Grad de încadrare (mediu, accentuat, grav)	Starea de sănătate (satisfăcătoare, nesatisfăcătoare)	Perioada în care copilul/tânărul/ a a fost diagnosticat/ă

7. Factori de risc (bifați în casetele „da”, „nu” sau „nu știu/nu este cazul” în dreptul afirmațiilor de mai jos, situația corespunzătoare familiei dumneavoastră)	Da	Nu	Nu știu/nu este cazul
<i>1. Economici</i>			
Familia locuiește într-o locuință provizorie/în situație de risc de a o pierde			
Unul sau ambii părinți este/sunt plecat/plecați la muncă în străinătate			

Proiect derulat de:

4

În zona în care locuiește familia, nu există oportunități de angajare			
<i>2. Acces la servicii sociale, medicale, educaționale, terapeutice</i>			
În localitatea din care provine familia, nu există servicii medicale pentru copii și tineri cu dizabilități sau acestea nu sunt adecvate nevoilor acestora			
În localitatea din care provine familia, nu există servicii sociale care să răspundă adecvat nevoilor familiei			
În localitatea din care provine familia, serviciile educaționale nu sunt adecvate și adaptate nevoilor copiilor și tinerilor cu dizabilități			
În localitatea din care provine familia, nu există servicii terapeutice pentru copiii și tinerii cu dizabilități sau acestea nu acoperă nevoile acestora.			
Serviciile specializate, de terapie, pentru copii și tineri cu dizabilități sunt dificil de accesat de către familie (de ex. necesită plată, costul este ridicat, serviciile nu sunt diversificate, serviciile sunt situate la o distanță considerabilă de locuința familiei, etc).			

DATA COMPLETĂRII FORMULARULUI DE ÎNREGISTRARE

Cunoscând dispozițiile articolului 292 Cod penal cu privire la falsul în declarații, declar pe proprie răspundere că informațiile furnizate sunt în acord cu situația mea actuală.

<p>Nume și prenume părinte beneficiar,</p> <hr/> <hr/> <p>Semnătura:</p> <hr/>	<p>Completat în prezența,</p> <hr/> <hr/> <p>Funcția în proiect:</p> <hr/> <hr/>
--	--

Proiect derulat de:

4

ANEXA 2

Chestionar de evaluare/identificare a nevoilor persoanelor cu dizabilități

Date socio-demografice:

Vă rugăm să precizați următoarele informații:

✓ **Sexul**

masculin

feminin

✓ **Vârsta** _____ ani

✓ **Mediul de rezidență:**

rural

urban

1. Definiți în 3 cuvinte termenul de dizabilitate.

2. Cunoașteți drepturile persoanei cu dizabilități?

Da

Nu

Dacă ați răspuns afirmativ la această întrebare, enumerați cel puțin 5 drepturi ale persoanei cu dizabilități.

3. Ce înțelegeți prin cuvântul discriminare?

Proiect derulat de:

4

- a) Defavorizarea unei persoane.
- b) Excluderea unei persoane din societate.
- c) Reducerea accesului unor persoane la anumite resurse

Altele: _____

4. Au existat situații în care ați fost discriminat?

Da Nu

Dacă ați răspuns afirmativ la această întrebare, vă rugăm să descrieți pe scurt situația, cui v-ați adresat și cum s-au soluționat problemele dumneavoastră.

5. Enumerați cel puțin 3 nevoi ale persoanelor cu dizabilități.

6. Cunoașteți instituțiile care se ocupă de protejarea și apărarea drepturilor persoanelor cu dizabilități?

Da Nu

Dacă ați răspuns afirmativ enumerați instituțiile pe care le cunoașteți și la care ați apelat de-a lungul timpului.

- a) _____
- b) _____
- c) _____

7. Cum apreciați relația/comunicarea dumneavoastră în raport cu instituțiile statului ce se adresează persoanelor cu dizabilități?

- a) Foarte bună; b) Bună; c) Satisfăcătoare; d) Descurajatoare/Nesatisfăcătoare

Proiect derulat de:

8. În ce măsură credeți că ajută comunitatea persoanele cu dizabilități:

a) Deloc b) Într-o foarte mica măsură; c) Într-o mica măsură; d) Într-o mare măsură; e) Într-o foarte mare măsură.

9. Care sunt temele de interes pe care le doriți să le aflați în cadrul sesiunilor de informare?

Nume si prenume:

Vă mulțumim pentru colaborare!

ANEXA 3

Formular de înregistrare individuală beneficiar

Tânăr/ă cu dizabilități 18-30 de ani

1. Date privind beneficiarul:

Date personale	
Nume și prenume:	
Data nașterii	
CNP	
Adresa de domiciliu	
Adresa de reședință	
În prezent, locuința este (<i>proprietate personală, închiriată, etc</i>)	
În prezent, împart locuința actuală cu. (<i>menționați rudă sau altă persoană</i>)	
Telefon/email	
Profesia	
Ocupația	
Statut pe piața muncii (<i>menționați: angajat, șomer înregistrat, în căutarea unui loc de muncă, casnic/ă, altă situație</i>)	
Locul de muncă (<i>în cazul angajat cu CIM</i>)	
Norma de muncă (<i>precizați numărul de ore conform contractului de muncă</i>)	
Naționalitate/etnie	

2. Istoric familial (se menționează aspectele sociale, educaționale sau medicale specifice ale tânărului, care îl pot situa într-o zonă de vulnerabilitate).

Situație familială	Răspuns
Tânărul provine dintr-o familie în care părinții au fost (căsătoriți, necăsătoriți, divorțați, unul dintre părinți a decedat, separați în fapt, în uniune consensuală, altă situație) (menționați altă situație)	
Alte aspecte particulare din istoricul familiei tânărului (detaliați sau menționați „nu este cazul”)	

3. Istoric educațional (menționați ultimele trei niveluri de învățământ)

Unitatea de învățământ	Perioada	Diploma obținută

4. Istoric profesional

Locul de muncă	Perioada	Funcția

5. Alte tipuri de cursuri, instruirii (ultimele 3 la care ați participat):

Denumire curs/instruire	Perioada în care a avut loc

6. Surse de venit (menționați principalele surse de venit inclusiv beneficiile sociale):

Nr.crt	Tip sursă
1	
2	
3	
4	

7. Stare civilă (Bifați situația corespunzătoare):

Statut	Bifați
Necăsătorit	
Căsătorit	
Uniune consensuală	
Divorțat	
Separat	
Văduv/văduvă	
Altă situație	

8. Date privind diagnosticul medical

Diagnostic medical care atestă dizabilitatea	
Grad de încadrare (mediu, accentuat, grav)	
Perioada la care a fost dobândită dizabilitatea	

9. Factori de risc (bifați în casetele „da”, „nu” sau „nu știu/nu este cazul” în dreptul afirmațiilor de mai jos, situația corespunzătoare dumneavoastră)	Da	Nu	Nu știu/nu este cazul
1. Economici			

Tânărul/a a absolvit o școală în urma căreia identifică ușor oportunități de angajare			
Tânărul/a are sau a avut cu ușurință acces la oportunități de angajare			
Tânărul/a nu are un loc de muncă			
Tânărul/a are statut de șomer înregistrat			
Tânărul/a este în căutarea unui loc de muncă			
Tânărul locuiește într-o locuință provizorie/în situație de risc de a o pierde			
2. Acces la servicii sociale, medicale, ocupaționale, terapeutice			
În localitatea din care provine tânărul/a, nu există servicii medicale pentru tineri cu dizabilități care să acopere adecvat nevoile sale			
În localitatea din care provine tânărul/a, nu există servicii sociale care să răspundă adecvat nevoilor sale			
În localitatea din care provine tânărul/a, serviciile ocupaționale nu sunt adecvate și adaptate nevoilor sale			
În localitatea din care provine tânărul/a, nu există servicii terapeutice pentru copii și tinerii cu dizabilități, care să acopere nevoile sale			
Serviciile specializate, de terapie pentru tinerii cu dizabilități sunt dificil de accesat de către tânăr/ă (de ex.necesită plată, costul este ridicat, serviciile nu sunt diversificate, serviciile sunt situate la o distanță considerabilă de locuința familiei, etc)			

Data completării formularului de înregistrare

Cunoscând dispozițiile articolului 292 Cod penal cu privire la falsul în declarații, declar pe proprie răspundere că informațiile furnizate sunt în acord cu situația mea actuală.

Nume și prenume beneficiar, <hr/> <hr/> Semnătura: <hr/>	Completat în prezența, <hr/> <hr/> Funcția în proiect: <hr/>
--	--

Proiect derulat de:

ANEXA 4

Chestionar de evaluare a nevoilor tinerilor cu dizabilități

1. Descrie în câteva cuvinte o situație dificilă cu care te-ai confruntat datorită limitărilor pe care le ai.

2. În prezent, consideri că există anumite drepturi ale persoanei cu dizabilități care nu sunt respectate sau sunt frecvent încălcate ? (încercuiește răspunsul ales de tine)		
1. Da	2. Nu	3. Nu știu/nu răspund

3. În cazul în care ai răspuns DA la întrebarea 2, care sunt acele drepturi ale persoanei cu dizabilități care nu sunt respectate sau sunt frecvent încălcate?	
1.	
2.	
3.	

4. În cazul drepturile enumerate la Întrebarea 3, tu sau altcineva cunoscut de tine, ați realizat vreun demers pentru a îndrepta situațiile de încălcare sau nerespectare?		
1. Da	2. Nu	3. Nu știu/nu cunosc
3.1 În cazul în care ai răspuns DA, menționează pe scurt care a fost acel demers		

5. Care sunt drepturile, serviciile și beneficiile pentru tinerii/persoanele cu dizabilități despre care ai dori să afli mai multe informații?

6. Care sunt principalele provocări, nevoi, dificultăți pe care le ai în prezent, în legătură cu domeniile menționate mai jos:

6.1. Formare profesională _____

6.2. Sănătate _____

6.3. Ocupare/angajare _____

6.4. Accesibilitate _____

6.5. Protecție socială _____

6.6. Timp liber _____

6.7. Alt domeniu _____

7. Dacă ai avea posibilitatea să te adresezi unui reprezentant al unei instituții publice sau autorități cu responsabilități în domeniul dizabilității, care ar fi acea instituție și ce problemă i-ai adresa?

8. În ce măsură consideri că ești informat și pregătit pentru a susține o problemă cu care te confrunți în fața unei autorități publice locale, instituție publică sau decident local? (încercuiește cifra corespunzătoare opțiunii tale)

1. Într-o foarte mică măsură	2. Într-o mică măsură	3. Nici informat/pregătit, nici neinformat/nepregătit	4. Într-o mare măsură	5. Într-o foarte mare măsură	6. Nu știu/nu pot să apreciez
------------------------------	-----------------------	---	-----------------------	------------------------------	-------------------------------

9. Menționează mai jos o sugestie sau o recomandare legată de activitățile proiectului

Informații socio-demografice:

Nume și prenume.....

Gen: 1. Bărbat 2. Femeie *Bifați un singur răspuns*

Vârsta:ani **Ocupația:**.....

Statut matrimonial: 1) necăsătorit 2)căsătorit 3)văduv 4)uniune consensuală 5)divorțat

Ultima școală absolvită: 1)fără studii 2)studii primare 3)gimnaziale 4) liceale

5)universitare 6) postuniversitare

Îți mulțumim!

Data completării: _____

Proiect derulat de:

ANEXA 5

Chestionar grup participare publică

Scopul acestui chestionar este de a identifica experiența părinților care au copii și tineri cu dizabilități în relație cu instituții/autorități publice, în vederea constituirii unui grup reprezentativ ce va avea rolul de a adresa în mod public problemele cu care se confruntă. Grupul va participa la întâlniri cu instituții/autorități publice din județul Iași pentru a influența decizii publice în beneficiul persoanelor cu dizabilități. Activitățile se vor desfășura în cadrul proiectului **ACCESS HUB - Creșterea cetățeniei active pentru persoanele cu dizabilități**, proiect finanțat prin Programul Active Citizen Fund România, parte a Granturilor SEE și Norvegiene 2014 – 2021.

Notă: Menționăm că, în conformitate cu art. 6 din Regulamentul 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) datele colectate sunt confidențiale și vor fi folosite doar pe durata derulării proiectului. Aceste date nu sunt folosite în alt scop decât cel al proiectului Access Hub – Creșterea cetățeniei active pentru persoanele cu dizabilități.

1. Nume și prenume: _____

2. Nr. telefon: _____

3. Menționați pe scurt principalele 3 probleme pe care le-ați întâmpinat sau cu care vă confrunțați în prezent în creșterea și integrarea copilului/tânărului în școală și/sau în comunitate:

1.	
2.	
3.	

4. Ce faceți de obicei atunci când identificați una dintre problemele menționate mai sus și care afectează situația copilului/tânărului dvs?

--

5. În experiența dvs. s-a întâmplat să solicitați sprijin unei instituții/autorități publice pentru o problemă din domeniul dizabilității? (*încercuiți răspunsul*)

1.	DA	2.	NU
-----------	-----------	-----------	-----------

6. În cazul în care ați răspuns DA la întrebarea 5, ce răspuns ați obținut?

--

7. În cazul în care ați răspuns DA la întrebarea 5, cum ați procedat? (*încercuiți DA sau NU*)

7.1.	Ați colaborat cu alte persoane care se confruntă cu probleme similare	1.DA	2.NU
7.2.	Ați avut nevoie de suport juridic	1.DA	2.NU
7.3.	Ați căutat informații suplimentare	1.DA	2.NU
7.4.	Altă situație (<i>menționați</i>)		

8. Care au fost cele mai mari dificultăți în interacțiunea cu instituții/autorități publice?

--

9. Ce problemă ați transmite, dacă în prezent ați avea posibilitatea să vă întâlniți cu un reprezentant al unei instituții/autorități publice?

10. De ce resurse/tip de sprijin credeți că aveți nevoie pentru a rezolva problema?

11. Cât de încrezător/încrezătoare sunteți cu privire la obținerea unor rezultate concrete în dialogul cu autoritățile/instituțiile publice? (*încercuți răspunsul*)

1. Foarte încrezător/încrezătoare	2. Suficient de încrezător/încrezătoare	3. Nici încrezător/nici neîncrezător	4. Puțin încrezător/încrezătoare	5. Deloc încrezător/încrezătoare
-----------------------------------	---	--------------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

12. În ce măsură doriți să faceți parte dintr-un grup reprezentativ al părinților copiilor/tinerilor cu dizabilități care să aibă rolul de a dialoga cu autoritățile/instituții publice pe marginea problemelor întâmpinate de copiii/tinerii cu dizabilități? (*încercuți răspunsul*)

1. Foarte mult	2. Mult	3. Nici DA, nici NU	4. Puțin	5. Deloc
----------------	---------	---------------------	----------	----------

Vă mulțumim!

Data completării: _____

ANEXA 6

Structura sesiunilor de informare

Sesiuni de informare adresate părinților și reprezentanților legali ai copiilor/ tinerilor cu dizabilități

Sesiunea 1. Drepturile copiilor și tinerilor cu dizabilități, conform legislației în vigoare, cu modificările și completările ulterioare

Scopul sesiunii: Cunoașterea și exemplificarea legislației în vigoare care promovează drepturile copiilor și tinerilor cu dizabilități, ce vizează ridicarea calității vieții acestora, în acord cu reglementările europene și internaționale în domeniu.

Obiective Specifice:

- Cunoașterea atribuțiilor instituțiilor și autorităților locale și județene implicate.
- Cadrul Legal aplicabil în cazul copilului/tânărului cu dizabilități (inclusiv copilul cu tulburări din spectrul autist).
- Actele normative care reglementează încadrarea copilului cu dizabilități în grad de handicap.
- Eliberarea certificatului de încadrare în grad de handicap pentru copilul cu dizabilități.
- Documente necesare pentru încadrarea copilului cu dizabilități în grad de handicap.
- Drepturile copiilor încadrați în grad de handicap grav.
- Drepturile copiilor încadrați în grad de handicap accentuat.
- Drepturile copiilor încadrați în grad de handicap mediu.

Sesiunea 2. Statutul asistentului personal/asistentului personal profesionist/ însoțitorul copilului/adultului cu handicap, procedurile de atestare, drepturile și beneficiile acestuia, conform legii.

Scopul sesiunii: Informarea participanților cu privire la noile modificări legislative privind statutul asistentului personal, care asigură prin activitatea pe care o desfășoară la domiciliul său, îngrijirea și protecția copilului/adultului cu dizabilități

Obiective Specifice:

Proiect derulat de:

- prezentarea drepturilor asistentului personal profesionist;
- prezentarea obligațiilor asistentului profesionist;
- informare asupra noilor modificări legislative;
- informare asupra condițiilor necesare pentru persoana care dorește să devină asistent personal și documentele necesare.

Sesiunea 3. Discriminarea manifestată timpuriu în viața copiilor și tinerilor cu dizabilități

Scopul sesiunii: Promovarea, protejarea și asigurarea exercitării depline și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către persoanele cu dizabilități, cât și promovarea respectului pentru demnitatea lor

Obiective Specifice:

- înțelegerea de către participanți a drepturilor persoanelor cu dizabilități;
- prezentarea legislației în vigoare care reglementează discriminarea copiilor și tinerilor cu dizabilități;
- prezentarea instituțiilor care abordează problematica discriminării (CNCD-Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării);
- recunoașterea momentului în care un copil/tânăr cu dizabilități a fost discriminat;
- găsirea de soluții legale care vizează diverse situații de discriminare;
- secțiunea de Q&A (întrebări și răspunsuri) privind temele abordate.

Sesiunea 4. Piața muncii

Scopul sesiunii: cunoașterea legislației muncii pentru persoanele cu dizabilități, identificare locuri de munca, limitele legislative ale angajatorilor, cursuri de formare pentru pers cu dizabilități

Obiective Specifice:

- prezentarea unor situații de criză și maniera lor de gestionare privind angajarea tinerilor cu dizabilități;
- schimbarea percepției sociale cu privire la comportamentul dezadaptativ al copiilor/tinerilor cu dizabilități pe piața muncii;
- încadrarea în câmpul muncii al tinerilor cu dizabilități.

Sesiunea 5. Drepturile copiilor din școlile de masă/speciale, Rolul profesorului de sprijin în dezvoltarea, educarea și evoluția copilului

Scopul sesiunii: Sprijinirea procesului de integrare a copiilor cu dizabilități în învățământul de masă special, și asigurarea accesului tuturor la educație conform prevederilor legii.

Obiective Specifice:

Proiect derulat de:

5

- prezentarea prevederilor Legii Învățământului și formele prin care este asigurată integrarea școlară a copiilor cu nevoi educaționale speciale;
- prezentarea măsurilor care au fost aplicate în vederea sprijinirii procesului de integrare, precum (formarea specifică a cadrelor didactice, elaborarea de materiale educaționale, transformarea anumitor școli pentru învățământ integrat etc);
- identificarea oricăror tipuri de discriminări către persoanele cu handicap sau deficiențe, cu care s-au confruntat familiile copiilor beneficiari.

Sesiuni de informare adresate tinerilor cu dizabilități

Sesiune de informare nr. 1

Tema: Proactivi pentru promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități

Scop: Creșterea interesului față de activitățile desfășurate în cadrul proiectului prin realizarea unui plan comun de dezvoltare și identificare a rezultatelor așteptate.

Obiective: Completarea chestionarului de evaluare inițială; Identificarea așteptărilor și afișarea în tr-un loc accesibil; Definirea termenilor advocacy, lobby și formarea viziunii asupra etapelor unei campanii de advocacy în vederea menținerii interesului pe tot parcursul proiectului; Realizarea unui plan (traseu) pe care îl vom parcurge împreună pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite

Metode si tehnici aplicate: brainstorming, joc de cunoaștere, lucru în echipe

Descriere activitate/sesiune: Pe parcursul vieții, persoanele cu dizabilități întâlnesc inevitabil numeroase situații cărora sunt nevoiți să le facă față pentru a putea realiza ceea ce și-au propus sau chiar pentru a obține o facilitate care este reglementată de lege. În acest sens, tinerii cu dizabilități au nevoie de o pregătire întrucât ei sunt direct interesați de rezolvarea unei probleme și responsabili de viitorul pe care și-l conturează. Tinerii participanți au deja experiență în rezolvarea unor situații punctuale cu care s-au confruntat, scopul acestei prime întâlniri fiind acela de a conștientiza că nu sunt singuri și că, în funcție de situația cu care se confruntă, își pot uni forțele cu persoane care au aceeași problemă, crescând astfel șansele rezultatului dorit.

Un prim pas în acest proces este de a se cunoaște participanții, construind treptat dinamica grupului și de a identifica punctele forte ale fiecăruia pentru a maximiza potențialul grupului în cadrul unei întâlniri cu autoritățile.

Fiind un proces de durată, cunoașterea etapelor acestui demers și formularea așteptărilor sunt foarte importante pentru menținerea interesului participanților. Cu atât mai mult, este foarte important ca fiecare participant să simtă că este parte a acestui plan și contribuie la construirea rezultatului final.

Evoluția participanților va fi măsurată prin aplicarea chestionarului de evaluare inițială, înainte de a aborda tematica întâlnirii.

Proiect derulat de:

5

Sesiune de informare nr. 2

Tema: Educația și formarea în viziunea tinerilor cu dizabilități

Scop: cunoașterea cadrului legislativ privind educația și formarea persoanelor cu dizabilități în vederea identificării măsurilor care sprijină echitatea în educație

Obiective: Prezentarea cadrului legislativ privind educația și formarea tinerilor cu dizabilități; Definierea și diferențierea conceptelor educație incluzivă / educație integrată și egalitate / echitate; Notarea nevoilor / dificultăților / problemelor pe care le au tinerii în accesarea programelor de educație și formare; Propunerea unor soluții cu privire la nevoile / problemele identificate

Metode și tehnici aplicate: lucru în echipe, dezbateri, lifestory, prezentare powerpoint + video incluziune,

Descriere activitate/sesiune: Dintre tinerii înscriși în proiect, majoritatea au terminat studiile gimnaziale sau liceale în școli speciale, învățământul de masă fiind și acesta o alternativă pentru ei la un moment dat. În ultimul timp sunt tot mai prezente discuțiile cu privire la aspectele pro și contra școlii speciale sau celei inclusive, părerile fiind, evident, împărțite. În esență, beneficiarii acestor școli sunt elevii/tinerii cu dizabilități, părerea lor fiind foarte importantă în acest context.

Tinerii participanți în proiect, elevii ai școlilor speciale sau de masă, vor face o analiză între avantajele și dezavantajele ofertelor educaționale pentru a identifica dificultățile pe care le-au întâmpinat chiar "de la firul ierbii", atât ca elevi, cât și ca studenți. De asemenea, ei vor identifica și minusurile pe care le are sistemul educațional și pot oferi sprijin concret actualilor elevi sau studenți prin implicarea lor în campanii de advocacy sau lobby.

Scopul acestei sesiuni este de a informa tinerii cu privire la aspectele legislative care fac referire la educația și formarea persoanelor cu dizabilități pentru ca la întâlnirea cu autoritățile să cunoască responsabilitățile și limitele pe care le au, precum și diferențele conceptuale care fac referire la acest domeniu: școală specială / incluzivă, integrare / incluziune, egalitate / echitate.

Sesiune de informare nr. 3

Tema: integrarea tinerilor cu dizabilități pe piața muncii

Scop: creșterea gradului de implicare a tinerilor în inserția profesională și respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități în calitate de angajați

Obiective: Prezentarea cadrului legislativ privind inserția pe piața muncii și a facilităților specifice angajaților cu dizabilități; identificarea nevoilor / problemelor pe care le au tinerii în legătură cu inserția profesională; Propunerea unor soluții cu privire la nevoile / problemele identificate; Identificarea instituțiilor de interes în vederea creșterii gradului de inserție profesională a tinerilor cu dizabilități din județul Iași;

Proiect derulat de:

5

Metode si tehnici aplicate: prezentare powerpoint, lucru în echipe, analiza pieței muncii – future job skills, metoda lotus

Descriere activitate/sesiune: În ultimii ani, integrarea socio-profesională a persoanelor din grupuri vulnerabile a reprezentat o prioritate atât a instituțiilor publice, cât și a organizațiilor nonguvernamentale de profil. Luând în considerare faptul că în 2015 doar 4,7% dintre persoanele cu dizabilități erau încadrate pe piața muncii, iar în 2019 un procent de 7,2% dintre persoanele cu dizabilități erau încadrate, se observă o ușoară creștere în acest sens. Totuși, măsurile luate prin legislația națională și implicarea activă a mediului social în integrarea profesională nu sunt suficiente pentru a încuraja persoanele cu dizabilități să aplice pentru un job, iar angajatorii să îi integreze în companiile lor.

Aflate în fața unui viitor instabil, persoanele cu dizabilități optează preponderent pentru pensionarea pe caz de boală, obținând astfel un venit mai mic dar sigur.

De asemenea, putem afirma că nu este suficientă o legislație ci este nevoie de o schimbare a percepției și implicării comunităților locale și a societății civile în problematica integrării persoanelor cu dizabilități. Totodată, este nevoie și ca persoanele cu dizabilități și aparținătorii acestora să adopte o atitudine proactivă, care să permită să accepte și să înțeleagă dizabilitatea.

În cadrul acestei sesiuni tinerii vor reliefa problemele pe care le-au întâmpinat în integrarea pe piața muncii pentru a identifica măsurile concrete de care au nevoie. Pornind de la formarea autonomiei și a independenței sau formarea abilităților de integrare productivă pe piața muncii ori job coaching sau educația rațional-emoțională și comportamentală, vom identifica și alte nevoi pe care le au astfel încât integrarea pe piața muncii a tinerilor cu dizabilități să fie un proces mai facil, în primul rând prin schimbarea percepției de la beneficiar la resursă și implicarea instituțiilor publice în acest proces.

Sesiune de informare nr. 4

Tema: accesibilitate și accesibilizare în spațiul public

Scop: Informarea tinerilor cu privire la cadrul legislativ privind accesibilizarea spațiului public pentru identificarea măsurilor ce pot fi luate în vederea creșterii gradului de accesibilitate

Obiective: Identificarea spațiilor accesibilizate corespunzător sau nu din orașul/județul Iași; Cunoașterea legislației specifice, respectiv a Legii 448 și a Normativului 51; Identificarea soluțiilor și a pașilor ce pot fi urmați în vederea creșterii accesibilității mediului înconjurător; Familiarizarea cu demersurile făcute de către organizațiile din Iași în vederea accesibilizării spațiului public

Metode si tehnici aplicate: studiu de caz, prezentare powerpoint, dezbateri, metoda transcendent

Descriere activitate/sesiune: Accesibilizarea spațiului public urban și din instituții reprezintă o condiție esențială pentru ca persoanele cu dizabilități să poată avea acces egal la viața comunității. Legea 448 și normativul 51 stabilesc măsurile ce trebuie luate în vederea accesibilizării

corespunzătoare a tuturor spațiilor. Cu toate acestea, în România exista curențe mari la acest capitol. Atât în Iași, cât și în alte orașe din țară au fost făcute numeroase campanii de conștientizare cu privire la această problemă.

Cea mai apăsătoare problemă pe care o are o persoană cu dizabilități, exprimată și de către tinerii din proiect, face referire în mod deosebit la accesibilizarea orașului. Întrucât este una dintre cele mai delicate probleme care persistă de ani mulți și limitează accesul și independența personală, discursul persoanelor cu dizabilități poate deveni cu rapiditate unul acid care să genereze conflict. Metodele propuse în această sesiune au rolul de a pregăti tinerii astfel încât să poată argumenta și susține problemele pe care le au cu argumente solide, apelând la abordări creative care să genereze schimbarea atitudinii.

Abordând probleme de accesibilități din perspectiva tuturor deficiențelor, tinerii vor putea înțelege nevoile pe care le au și persoanele cu alte dizabilități, conștientizând totodată că și autoritățile, pentru a înțelege care sunt problemele cu care se confruntă, este important să interacționeze frecvent cu persoane cu dizabilități și să audă sau chiar să vadă situații reale pe care le întâmpină.

Sesiune de informare nr. 5

Tema: protecție socială

Scop: cunoașterea serviciilor sociale de care pot beneficia tinerii cu dizabilități și a instituțiilor abilitate pentru oferirea acestora

Obiective: Familiarizarea cu cadrul legislativ privind măsurile de protecție socială; Prezentarea instituțiilor care oferă servicii sociale pentru tineri/ persoane cu dizabilități; Informarea cu privire la procedurile necesare pentru a beneficia de serviciile sociale specifice nevoilor tinerilor; Identificarea și notarea nevoilor tinerilor cu dizabilități precum și a soluțiilor propuse

Metode și tehnici aplicate: brainstorming, prezentare powerpoint, metoda lotus, lucru în echipe

Descriere activitate/sesiune: Protecția socială reprezintă domeniul cel mai puțin cunoscut de către persoanele cu dizabilități, fapt constat și din chestionarele de identificare a nevoilor pe care participanții le-au completat la înscrierea în proiect. Deși ele sunt proiectate pentru a sprijini persoanele din grupuri vulnerabile, din păcate informația ajunge prea puțin la cei direct interesați și astfel nu beneficiază de un sprijin unitar în dezvoltarea și integrarea lor..

Această sesiune are scopul de a informa tinerii cu privire la măsurile de consiliere și asistență socială de care pot beneficia, reamintindu-le totodată că în cadrul proiectului pot beneficia de consiliere socială și asistență juridică.

Odată cu familiarizarea legislației din acest domeniu, tinerii vor putea distinge între responsabilitățile pe care le au instituțiile locale și județene astfel încât să poată adresa solicitările pe care le au către instituțiile competente.

Jocul de rol va avea scopul de a pregăti tinerii pentru aceste întâlniri și de a a-și exersa abilitatea de a privi problema și din altă perspectivă: cea a decidenților. În acest mod vor putea să identifice și soluții viabile care să poată fi transmise instituțiilor în întâlnirile ulterioare.

Sesiune de informare nr. 6

Tema: Activități și facilități privind petrecerea timpului liber

Scop: Cunoașterea măsurilor legislative privind petrecerea timpului liber în vederea realizării unei agende cu activități existente și identificarea de noi propuneri

Obiective: Cunoașterea cadrului legislative cu privire la accesul persoanelor cu dizabilități la activitățile de petrecere a timpului liber; Identificarea unor activități noi și a instituțiilor care pot sprijini realizarea acestora; Realizarea unui program de timp liber cu activități concrete ce pot fi realizate de către tinerii cu dizabilități din Iași și din județ

Metode si tehnici aplicate: prezentare powerpoint, cafeneaua publică, Walt Disney strategy

Descriere activitate/sesiune: În fiecare comunitate există diferite oportunități de petrecere a timpului liber pentru deconectarea de la problemele cotidiene și relaxare. Deși pare a fi o activitate pe care fiecare persoană și-o poate organiza așa cum dorește, pentru persoanele cu dizabilități ofertele sunt limitate în funcție de deficiențele pe care le au. De foarte multe ori aceste persoane nu cunosc activitățile care sunt adresate lor și nu le accesează sau au propuneri care pot fi cu ușurință implementate dacă sunt transmise decidenților.

În cadrul acestei întâlniri vom analiza și prezenta activitățile pe care le pot desfășura persoanele cu dizabilități din Iași și vom identifica noi modalități prin care își pot petrece timpul liber. Metoda cafeneaua publică va facilita discuțiile și exprimarea liberă a tinerilor, spațiul din sala de training potrivit-se excelent pentru a crea o atmosferă relaxantă și pentru a stimula imaginația și creativitatea.

Odată identificate noile modalități de petrecere a timpului liber, prin metoda Walt Disney vom analiza împreună care sunt soluțiile eficiente astfel încât așteptările participanților să fie realiste.

ANEXA 7

Instrument de evaluare inițială

DASS 21

Vă rugăm să citiți fiecare afirmație și să încercați numărul care indică cât de mult vi se aplică afirmația în ultima săptămână. Nu sunt răspunsuri corecte sau greșite. Nu petreceți prea mult timp la afirmații.

Scala de rating este în felul următor:

0 Nu mi se aplică deloc –NICIODATĂ

1 Mi se aplică într-o oarecare măsură sau o parte din timp – UNEORI

2 Mi se aplică într-o măsură considerabilă sau o bună parte din timp – DES

3 Mi se aplică foarte mult sau în majoritatea timpului – APROAPE ÎNTOTDEAUNA

	NICIODAT Ă	UNEORI	DES	APROAPE ÎNTOTDEAU NA
1. Reușesc cu greu să mă calmez.	0	1	2	3
2. Am fost conștient că am gura uscată.	0	1	2	3
3. Mi s-a părut că nu pot să am nici un sentiment pozitiv.	0	1	2	3
4. Am avut dificultăți de respirație (ex. respirare rapidă excesivă, lipsă de aer în absența efortului fizic).	0	1	2	3
5. Mi s-a părut dificil să iau inițiativa de a face ceva.	0	1	2	3
6. Am avut tendința de a reacționa exagerat la unele situații.	0	1	2	3
7. Mi-au tremurat mâinile.	0	1	2	3
8. Am simțit că utilizez multă energie nervoasă.	0	1	2	3
9. Am fost îngrijorat de situații în care aș	0	1	2	3

Proiect derulat de:

6

	putea să mă panichez și să mă fac de răs.				
10.	Am simțit că viitorul nu-mi rezervă nimic.	0	1	2	3
11.	M-am agitat.	0	1	2	3
12.	Mi s-a părut dificil să mă relaxez	0	1	2	3
13.	M-am simțit descurajat și melancolic.	0	1	2	3
14.	Nu am tolerat nimic din ceea ce mă oprea să fac ce fac ce mi-am propus.	0	1	2	3
15.	Am simțit că am fost aproape de a mă panica.	0	1	2	3
16.	Am fost incapabil să fiu fericit pentru ceva.	0	1	2	3
17.	Am simțit că nu valorez mult ca persoană.	0	1	2	3
18.	Am simțit că am fost cam sensibil.	0	1	2	3
19.	Am fost conștient de bătăile inimii mele în absența efortului fizic (ex. simțul creșterii frecvenței cardiace, „mi-a stat inima-n loc”)	0	1	2	3
20.	M-am simțit speriat fără a avea vreun motiv.	0	1	2	3
21.	Am simțit că viața nu are sens.	0	1	2	3

Instrument de autocunoaștere

Puncte tari:

Puncte slabe:

Calitățile/însușirile necesare pentru interacțiunea cu autoritățile

Pe ce calități, cunoștințe și abilități vă puteți

Proiect derulat de:

baza?

De ce abilități credeți că veți mai avea nevoie pentru a vă exprima punctul de vedere cu femitate?

Ce dificultăți anticipați?

Încercați să găsiți câteva modalități prin care să preveniți eventualele dificultăți.

Alternativile posibile privind căile de acțiune

Ce se întâmplă dacă planul de acțiune propus nu are succes?

Cum găsim cele mai bune alternative?

Cine sunt eu?

– autocunoaștere: care sunt caracteristicile personale, interesele, aspirațiile, calitățile, deprinderile, abilitățile, competențele, aptitudinile, atitudinile, pasiunile/hobby-urile, capacitățile, stilul de viață.

Ce vreau să fac?

– care sunt obiectivele de carieră pe termen scurt, mediu și lung.

Cine mă ajută?

– rețeaua de persoane semnificative din viață.

Care sunt pașii?

– planul de acțiune concret, realizat cu activități și termene-limită.

Proiect derulat de:

ANEXA 8

Structura atelierelor de dezvoltare personală

Ateliere de dezvoltare personală adresate părinților/ reprezentanților legali

Sesiunea 1-Sesiune de intercunoaștere

Scopurile sesiunii sunt reprezentate de realizarea coeziunii și a sintalității grupului în vederea participării în cadrul sesiunilor de dezvoltare personală, precum și evaluarea inițială a stării de bine, simptomelor anxietății, depresiei și stresului.

Participanții vor completa un chestionar de evaluare inițială, iar după parcurgerea celor 6 sesiuni, vor completa un chestionar de evaluare finală. În urma aplicării celor două tipuri de instrumente vor fi evidențiate cunoștințele și abilitățile dobândite, precum și nivelul general al stării de bine.

Parintii selectati vor participa la un joc de intercunoaștere, fiecare participant prezentându-se și enumerând 3 lucruri pozitive despre propria persoană. Următoarea etapă va viza completarea unei fișe referitoare la valorile personale, cu scopul de a identifica cele 3 valori cardinale. De asemenea, specialistul, va realiza împreună cu toți participanții un exercițiu de reflecție, ce presupune ancorarea într-un viitor, cel mai bun posibil, pe baza valorilor descrise anterior, pentru a pune în practică unele elemente în momentul prezent.

Finalul sesiunii se va concretiza într-un exercițiu care va genera un tonus afectiv pozitiv, evidențiind puterea pe care o pot avea cuvintele și stările interne pe care acestea le pot declanșa și contribuind la gradul de coeziune al grupului. Cursantul din postura de complimentat, nu are voie să contrazică sau să aprobe cuvintele, ci va răspunde doar cu "mulțumesc", scopul fiind generarea unei stări afective pozitive și consolidarea relațiilor de grup.

Sesiunea 2- Strategii de comunicare asertivă

Proiect derulat de:

6

Obiectivele propuse vizează recunoașterea tipurilor de comunicare (pasivă, agresivă și asertivă), precum și formarea abilităților asertive ce vor fi utilizate în relația cu autoritățile.

Participanții vor fi informați cu privire la principalele tipuri de comunicare în relaționarea cu ceilalți, aspecte ale comunicării nonverbale și paraverbale, precum și procedura formulării unui mesaj asertiv prin intermediul unei prezentări Power-Point.

În continuare, membrii echipei vor participa la un exercițiu în cadrul căruia vor învăța să diferențieze comportamentele pasiv, agresiv, asertiv precum și etapele formulării unui mesaj asertiv.

Li se va solicita într-o primă fază să-și imagineze o anumită situație cu un potențial conflictogen, preferabil în raport cu autoritățile. Se vor nota pe flip-chart comportamentele descrise de părinți. Se vor oferi explicații despre ceea ce înseamnă cele trei tipuri de comportamente (pasiv, agresiv și asertiv), precum și despre caracteristicile lor, apoi vor fi rugați să clasifice reacțiile notate anterior în cele trei categorii folosind fișa de lucru propusă de specialist. Specialistul îi va însoți și îi va ajuta spre a se realiza o cât mai bună clasificare, apoi li se va cere să identifice la final caracteristicile verbale și nonverbale ale celor trei tipuri de comportamente, asemănările și deosebirile dintre ele. În finalul exercițiului, participanții vor realiza formularea unui mesaj asertiv conform etapelor descrise în prezentarea teoretică inițială.

În continuare, participanții vor fi informați cu privire la diferențele dintre centrarea pe probleme și centrarea pe soluții, subliniind faptul că orientarea pe soluție este o schimbare de perspectivă, la baza gândirii și a tehnicilor orientate pe soluție fiind întotdeauna o perspectivă care procesează și tratează soluția și nu problema. Specialistul va evidenția faptul că rezolvarea unei probleme înseamnă eliberarea de problemă, găsirea cauzei problemei nefiind neapărat benefică în procesul de soluționare.

Orientarea pe problemă

Orientarea este în trecut

Ce nu merge?

Găsim un motiv de acuzare

Identificăm Deficiențe

Complicații

FRUSTRARE

Orientarea pe soluție

Orientarea este în viitor

Ce merge?

Realizăm un Progres

Identificăm Resurse

Simplitate

SPERANȚĂ, ENERGIE, CREATIVITATE

La finalul sesiunii, specialistul va realiza o scurtă incursiune a modului în care se creează un raport, având ca scop sincronizarea comportamentului verbal cu cel al interlocutorului.

După întâlnirea cu autoritățile, va avea loc o serie de sesiuni de back-up, cu scopul de a împărtăși experiența și de a identifica posibile teme de interes axate pe dificultățile întâmpinate în interacțiunea cu autoritățile, existând posibilitatea ca sesiunile următoare să fie modificate în funcție de nevoile exprimate de părinți.

Sesiunea 3-Strategii de gestionare a emoțiilor negative

Obiectivele propuse vizează recunoașterea principalelor emoții, precum și gestionarea eficientă a emoțiilor negative în vederea viitoarei interacțiuni cu autoritățile.

Specialistul va realiza o scurtă prezentare teoretică despre emoțiile primare, precum și diferența dintre emoție/sentiment/dispoziție, precum și diferențierea între emoții și gânduri, precum și evidențierea importanței gândurilor în generarea stării afective resimțite, aspect ce nu este conștientizat de cele mai multe ori.

În continuare, participanții vor evoca o situație negativă în ceea ce privește interacțiunea lor cu autoritățile, fiind invitați să completeze fișa de lucru referitoare la evenimentul declanșator, gândurile asociate, precum și acțiunile concretizate în acțiunile concrete și emoțiile resimțite.

A – Eveniment activator

O situație sau un eveniment care determină gânduri și emoții

B - Gânduri

Notează gândurile care ți-au trecut prin minte atunci când s-a ivit evenimentul activator sau imediat după acesta

C - Consecințe

Actiuni

Ce ai făcut? Cum ai acționat?

Emoții

Cum te-ai simțit în acel moment?

Având în minte situația concretă evocată anterior, se va discuta asupra emoțiilor negative resimțite, specialistul realizând tehnica de relaxare musculară progresivă a lui Jacobson, pentru a contracara eventualele răspunsuri emoționale negative.

Sesiunea se va încheia cu o dezbatere asupra utilității modelului ABC în viața cotidiană, cu accentul pus pe fiecare emoție în parte.

Sesiunea 4 - Rezolvarea eficientă a conflictelor

Obiectivele propuse se referă la optimizarea capacităților de relaționare și comunicare în vederea prevenirii conflictelor în raport cu autoritățile, precum și exersarea abilităților de negociere și rezolvare de conflicte prin identificarea unor strategii și modalități de prevenire/rezolvare a acestora.

Moderatorul va scrie pe o coală de flipchart „Un conflict este/înseamnă ...”, listându-se toate ideile, cuvintele, propozițiile, sintagmele care le vin în minte participanților. Se va realiza, astfel harta conceptuală pentru termenul „conflict”.Specialiștii vor prezenta principalele metode de stingere a conflictelor (negocierea, medierea și arbitrajul), realizând o incursiune teoretică prin intermediul unei prezentări ppt.

Pe urmă, vor participa la un exercițiu practic. Participanții se împart în 2 echipe. Moderatorul explică regulile exercițiului: fiecare grup reprezintă o mare companie de avioane; cele 2 companii sunt în concurență și trebuie să construiască cel mai performant avion care se găsește la ora actuală pe piață (avion confecționat din hârtie care trebuie să zboare pe o distanță de minim 3 m și care să fie colorat în minimum 9 culori). Pentru a realiza acest avion, fiecare companie trebuie să realizeze un prototip cu care să convingă Banca (reprezentată de cei 2 specialiști), să îi finanțeze producția de avioane. Fiecare Companie primește de la Bancă un minimum de resurse cu care poate începe realizarea prototipului, dar nu o poate finaliza. Prima companie primește 7 coli de hârtie, iar a doua companie primește 1 tub de lipici și 10 creioane colorate. Banca va deține restul resurselor necesare: scotch, capsator, perforator, markere etc. Prototipul nu va fi terminat până când fiecare companie nu va scrie realizările școlare sau personale ale membrilor echipei pe acesta. Echipele companiilor sunt informate că au voie să negocieze atât între ele, cât și cu banca pentru obținerea de noi resurse.În final, participanții vor face dintr-o coală A4 un avion. Pe aripile acestuia vor trece modalități pe care le vor utiliza pe viitor în rezolvarea/prevenirea conflictelor, pe vârful avionului vor nota o emoție dominantă asociată activității derulate, iar pe coada avionului un îndemn pentru colegi. Avioanele vor fi lansate, iar moderatorul va citi înscrisurile de pe acestea.

Sesiunea 5: Public speaking

Obiectivele propuse se referă la exersarea abilităților asertive dobândite în cadrul sesiunilor anterioare și consolidarea coeziunii între membrii grupului.

Într-o primă fază participanților, li se va prezenta 2 filmulețe cu privire susținerea unui discurs în public, unul reprezentând un model, iar altul un antimodel. Părinții vor fi atenți la o serie de indicatori precum; postură, mimica feței, privire, mâini precum și tonalitatea vocii, intonație. Apoi fiecare participant va susține un mic discurs cu privire la setul de valori identificat în prima sesiune, punând accent pe modul în care s-a format valoarea respectivă, precum și acțiunile concrete prin care ar demonstra valoarea respectivă, respectând pe cât posibil indicii anteriori observați din vizionarea filmulețului. Sarcina celorlalți participanți va fi să evalueze discursul colegului și să propună alternative sau sugestii referitoare la aspectele comunicării non-verbale, precum și în ceea ce privește structura discursului.

Sesiunea se va finaliza prin o dezbatere asupra principalelor mituri legate de un bun discurs, cum ar fi lectura gândurilor, diverse aspecte ale comunicării non-verbale, etc.

Sesiunea 6- Sesiune finală

Participanții vor completa chestionarul de evaluare inițială din cadrul primei sesiuni de dezvoltare personală, cu scopul de a evalua achizițiile dobândite de-a lungul sesiunilor, primind un raport de evaluare detaliată din partea specialiștilor.

Sesiunile de dezvoltare personală se vor finaliza printr-un exercițiu de progresie de vârstă, sarcina participanților fiind aceea de a privi la problemele actuale dintr-un viitor îndepărtat, scopul său fiind conștientizarea faptului că problemele sunt temporare, indiferent de gravitatea percepută în prezent. Mai mult, fiecare participant va primi din partea tuturor un comportament pozitiv dezvoltat de-a lungul sesiunilor de dezvoltare personală, persoana în cauză stând cu spatele la grup, fiind provocat să identifice persoanele care i-au adresat caracteristicile respective. Totodată, fiecare părinte va oferi un feedback cu privire la modul în care s-au simțit, precum și în ceea ce privește utilitatea informațiilor transmise de specialiști.

Ateliere de dezvoltare personală adresate tinerilor cu dizabilități

Atelier de dezvoltare personală nr. 1

Tema: Autocunoaștere și intercunoaștere

Scop: creșterea dinamicii grupului prin exerciții de autocunoaștere și intercunoaștere a participanților pentru a dezvolta un sentiment de universalitate, apartenență și confort.

Obiective: Identificarea a cel puțin trei calități, trei aspecte negative pe care vor să le schimbe, trei lucruri pe care le fac cel mai bine și trei lucruri pe care vor să le spună ceilalți despre ei; Descoperirea calităților și a experiențelor celorlalți participanți prin intermediul lucrului în echipe și a jocului de rol; Creșterea dinamicii grupului prin implicarea activă a participanților în procesul de dezvoltare personală; Identificarea calităților unui activist public și a resurselor de care au participanții nevoie pentru a se dezvolta

Metode si tehnici aplicate: harta inimii, Scala intenției de dezvoltare personală, Scala de satisfacere și frustrare a trebuințelor de bază, Scala DASS-21

Descriere activitate/sesiune: Dezvoltarea personală este un proces continuu care presupune pregătirea pentru schimbare, planificare, utilizarea resurselor și un comportament intenționat, proces ce va fi dezvoltat și monitorizat în cadrul atelierelor de dezvoltare personală la care vor participa tinerii.

Proiect derulat de:

6

În vederea dezvoltării abilităților specifice unei campanii de advocacy, tinerii din cadrul proiectului iau parte și la o serie de ateliere de dezvoltare personală, în cadrul cărora sunt abordate subiecte precum autocunoașterea, comunicarea, gestionarea conflictelor ori inteligența emoțională. Pentru a se implica activ și conștient în acest proces, tinerii vor identifica abilitățile de care are nevoie un activist în campaniile de advocacy și vor exprima dorințele sau nevoile pe care le au pentru a-și dezvolta și exersa aceste abilități.

Primul atelier este o invitație la autocunoaștere și descoperire a celor din jur prin intermediul activităților interactive, care au rolul de a-i provoca pe tineri să reflecteze asupra calităților lor, a lucrurilor pe care le fac cel mai bine și asupra aspectelor pe care își doresc să le îmbunătățească, dimensiuni ce vor fi abordate cu ajutorul fișei harta inimii.

Lucrând în echipe, aceștia pot descoperi că au mai multe lucruri în comun decât ar fi crezut. Astfel, tinerii vor forma echipe de două persoane și vor împărtăși din viața și experiența lor, la final fiecare fiind provocat să prezinte persoana pe care a cunoscut-o ca și cum ar fi în pielea celuilalt.

Pentru a monitoriza evoluția participanților și impactul sesiunilor de dezvoltare personală asupra lor, vom aplica chestionarul DASS-21 – depresie, anxietate și stres și Scala de satisfacere și frustrare a trebuințelor psihologice de bază pentru a identifica gradul de satisfacere sau frustrare a trebuinței de autonomie, relaționare și competență.. Înainte de a începe activitatea tinerii vor completa Scala inițiativei de dezvoltare personală cu scopul de a identifica scorul celor patru subscale și etapa în care se află fiecare participant: pregătirea pentru schimbare, planificare, utilizarea resurselor și manifestarea comportamentului intenționat.

Atelier dezvoltare personală nr. 2

Tema: Comunicare asertivă

Scop: Dezvoltarea abilităților de comunicare verbală – discurs public, nonverbală și paraverbală și de a distinge între comunicarea de tip asertiv, agresiv și nonasertiv

Obiective: Cunoașterea particularităților comunicării verbale, nonverbale și paraverbale; Recunoașterea mesajelor de tip asertiv, nonasertiv și agresiv; Familiarizarea și înțelegerea mesajelor transmise prin limbajul corpului; Exersarea unor tehnici de comunicare care să ajute tinerii în transmiterea unui mesaj cu impact; Identificarea contextului în care tinerii pot manifesta anxietate în comunicare

Metode si tehnici aplicate: fișa Comportament asertiv, nonasertiv sau agresiv, Cartonașe cu final deschis, limbajul corpului, oglindire, autoanaliză, vizualizare videoclip limbaj ericksonian

Descriere activitate/sesiune: În relațiile interpersonale comunicarea, cu toate formele ei, reprezintă cheia rezolvării oricărei situații. Serviciul, căsnicia sau relațiile se formează și se disting în funcție de abilitățile de comunicare. Din păcate, școala nu abordează sau acordă prea puțină importanță

Proiect derulat de:

7

abilităților de comunicare interpersonală. În cazul persoanelor cu dizabilități aceste abilități devin cu atât mai importante cu cât unele dintre ele sunt prea puțin dezvoltate sau necesită o pregătire specială, cum este spre exemplu limbajul corpului în cazul persoanelor nevăzătoare,

Pornind de premisa că noi comunicăm chiar și atunci când nu dorim să comunicăm, acest atelier va pregăti tinerii să își dezvolte abilitățile de comunicare verbală, nonverbală și paraverbală și va fi un context în care să poată exersa comunicarea de tip asertiv, făcând distincție clară între cea de tip nonasertiv sau agresiv. Cele trei stiluri de comunicare vor fi exersate prin jocul cartoneșe cu final deschis. Fiecare participant va auzi câte o propoziție și va fi rugat să completeze cu un răspuns, iar ceilalți participanți vor menționa dacă răspunsul a fost de tip asertiv, agresiv sau nonasertiv.

Exercițiul de autoanaliză va avea rolul de a identifica fiecare participant care sunt gesturile pe care le face în mod frecvent atunci când este emoționat, înfuriat, fericit, surprins sau contrariat. Acest exercițiu va fi foarte util tinerilor cu deficiență de vedere deoarece această limitare îi pune în imposibilitatea de a identifica vizual care sunt gesturile celui din fața sa, prin urmare, fiindu-i dificil să le controleze și pe ale sale.

Oglindirea presupune adoptarea gesturilor, cuvintelor sau a tonului în armonie cu cele ale interlocutorului. Această metodă poate conduce la crearea unui spațiu familiar și plăcut pentru interlocutor și deschiderea unui cadru de colaborare, bazat pe empatie, sincronizare și spontaneitate.

Atelier dezvoltare personală nr. 3

Tema: Managementul conflictului

Scop: Menținerea unui echilibru personal prin dezvoltarea abilității de a controla și disipa un comportament agresiv pentru a evita un conflict

Obiective: Exersarea abilității de a transforma un conflict într-o posibilitate nonviolentă care să mențină o relație de cooperare; Identificarea gândurilor disfuncționale și a posibilelor soluții pentru evitarea sau stingerea unui conflict; Creșterea încrederii de sine prin identificarea mesajelor negative care amenință stabilitatea emoțională

Metode si tehnici aplicate: fisa de analiză a conflictului, exercițiu – confruntarea cu agresorul interior, metoda transcendent

Descriere activitate/sesiune: "Oricând te afli în conflict cu cineva, ești la limita dintre a fisura o relație și a o consolida. Acea limită rezidă în atitudinea ta! – William James

Când vine vorba de relațiile cu autoritățile, dat fiind faptul că de mulți ani sunt solicitări repetate pentru accesibilizarea orașului și crearea unui mediu incluziv, persoanele cu dizabilități pot adopta un comportament mai agresiv în speranța că vocea lor va fi auzită. Acest atelier va contribui la dezvoltarea abilităților de a controla aceste reacții și de a transforma un posibil conflict într-un context de cooperare, precum și de a gestiona propriile gânduri agresive.

Proiect derulat de:

În cadrul atelierului vom folosi diferite metode care pot fi o resursă și pentru viitor, având scopul să îmbunătățească relațiile cu cei din jur. Exercițiul propus prin fișa de analiză a unui conflict va provoca tinerii să analizeze un conflict vechi mai atent, să privească și din perspectiva celeilalte persoane implicate și să identifice alternativele și evenimentele care ar trebui să se întâmple după stingerea conflictului. Realizând acest exercițiu cu mai multe evenimente din viața lor care au generat un conflict, tinerii vor dezvolta un comportament adaptativ și noi strategii de abordare, strategii identificate chiar de ei înșiși.

Metoda TRANSCEND diferențiază conflictul de violență, identificând posibilități de a transforma conflictele într-un mod nonviolent, ce conduce la schimbarea atitudinii pentru a evita orice formă de violență, principiile acestei metode fiind potrivite tinerilor în orice fel de conflict.

Confruntarea cu agresorul interior este un exercițiu de autorefecție asupra mesajelor agresive care ne amenință confortul psihic. De cele mai multe ori, înainte de a lupta cu agresorii externi, ne luptăm cu agresorul interior, acesta afectându-ne stima de sine și sentimentul de siguranță. Prin urmare, un pas important în gestionarea conflictelor este autocunoașterea.

Nu este obligatoriu ca o problemă să sfârșească printr-un act de violență sau să degenereze într-un conflict. Cu o abordare corespunzătoare – prin creativitate, prin clarificarea obiectivelor și prin comunicare de tip asertiv, orice problemă poate fi depășită.

Atelier dezvoltare personală nr. 4

Tema: Managementul emoțiilor – inteligența emoțională

Scop: dezvoltarea abilităților de a înțelege, folosi și gestiona propriile emoții într-o manieră pozitivă

Obiective: Cunoașterea termenilor EQ și IQ și a diferențelor dintre aceștia; Familiarizarea cu cele patru dimensiuni ale inteligenței emoționale; Evaluarea măsurii în care se manifestă fiecare dimensiune a inteligenței emoționale; Identificarea motivației de a dezvolta anumite dimensiuni ale inteligenței emoționale

Metode și tehnici aplicate: life coaching, Fișa inteligenta emotionala, exercitiu identificati-va emotiile

Descriere activitate/sesiune: Auzim adesea vorbindu-se despre inteligență emoțională, despre gestionarea emoțiilor și despre puterea atitudinii pozitive. Pentru o persoană cu dizabilități, a avea capacitatea de a gestiona eficient emoțiile reprezintă o abilitate pe care să o dezvolte cu prioritate. Situațiile pe care le întâmpină zi de zi sunt dificile, în întâlnirile cu tinerii identificând această nevoie de a-și dezvolta capacitatea să recunoască și să eticheteze cu acuratețe emoțiile și felul în care acestea au determinat-o să acționeze.

Întrucât persoanele cu dizabilități tind să aleagă domenii umane pentru dezvoltarea profesională, iar inteligența emoțională devine prioritară mai ales în aceste domenii, empatia și autocontrolul ar putea

reprezenta abilități mai remarcabile decât cele cognitive și ar valorifica abilitățile persoanei cu dizabilități pentru atingerea succesului.

Pe parcursul atelierului tinerii vor fi antrenați în activități menite să îi ajute să recunoască emoțiile pe care le experimentează zi de zi, să utilizeze strategiile de gestionare eficientă a emoțiilor și să adopte o atitudine pozitivă, metodele abordate respectând principiile și tehnicile specifice din coaching.

Coaching-ul reprezintă o sinteză a diferitelor principii, metode, teorii și tehnici de succes preluate din psihologie, management, dezvoltare personală și sport de performanță. Scopul principal al coaching-ului este împlinirea fiecăruia dintre noi ca indivizi, pe multiple planuri (profesional, financiar, afectiv, etc.), prin definirea unor obiective concrete și găsirea căilor celor mai potrivite pentru atingerea lor. În cadrul atelierului tinerii vor fi sprijiniți să identifice modul în care se manifestă fiecare dimensiune a inteligenței emoționale și măsura în care fiecare dintre acestea are sens pentru ei. Odată stabilite obiectivele personale și conștientizate motivațiile, tinerii vor fi provocați să stabilească un plan de dezvoltare a inteligenței emoționale și de aplicare în viața lor personală sau profesională.

Atelier dezvoltare personală nr. 5

Tema: Managementul stresului

Scop: gestionarea eficientă a stresului în contextul personal și profesional, precum și în relația cu autoritățile, în special la discuțiile față în față cu acestea

Obiective: Identificarea factorilor stresori, a activităților zilnice sau ocazionale care sunt surse de stres; Diferențierea stresului negativ de cel pozitiv și clasificarea surselor personale de stres; Exersarea unor metode de management eficient al timpului;

Metode și tehnici aplicate: Stabilirea priorității activităților Matricea important /urgent, Cestionar Cum îți consumi timpul, exercițiu: De la "Mă stresez" la "Mă relaxez"

Descriere activitate/sesiune: "Dacă sunt măcinat de ceva din exterior, durerea nu se datorează aceluia lucru, ci propriei tale evaluări a situației, iar această apreciere poate fi oricând abandonată! (Marcus Aurelius)

Zi de zi suntem înconjurați de situații neprevăzute, de situații neplăcute, iar contextul pandemic a generat un nivel mare de stres într-o lume care nu ducea lipsă. Trăim într-o societate în continuă schimbare, pentru persoanele cu dizabilități schimbarea fiind o sursă mare de stres. În funcție de specificul dizabilității, fiecare persoană își formează anumite obiceiuri și un program bine stabilit pentru a evita, pe cât posibil, situațiile neprevăzute la care cu greu pot face față.

Dacă pentru o persoană cu diagnostic din spectrul autist este important programul rutinier, cunoșterea și respectarea fidelă a acestuia, pentru o persoană cu deficiență de vedere este importantă păstrarea fidelă a poziției obiectelor din jur sau parcurgerea unui traseu fix din punctul A în punctul B și cunoșterea detaliată a pașilor, a obstacolelor sau a direcției de deplasare, iar pentru o

Proiect derulat de:

persoană cu deficiență motorie trebuie să cunoască rutele pe care se poate deplasa prin oraș și locurile în care are acces adaptat, în acest context orice modificare intervenită în aceste rutine este o sursă puternică de stres.

Luând în considerare factorii stresori care există din multe alte situații, indiferent că sunt sau nu generați de dizabilitate, atelierul dedicat managementului stresului este binevenit tinerilor cu dizabilități pentru a le oferi resurse ce pot fi utilizate zi de zi, putând ulterior să lucreze mai eficient și cu o atitudine mai pozitivă.

În cadrul atelierului tinerii vor identifica sursele de stres din activitățile zilnice și le vor clasifica în cele două categorii, respectiv stres pozitiv / stres negativ, conștientizând astfel că nu orice stres resimțit poate să aibă un sens negativ. Pentru această activitate vom utiliza jocul De la "Mă stresez" la "Mă relaxez".

Întrucât atunci când vorbim despre managementul stresului inevitabil abordăm și managementul timpului, o altă activitate propusă tinerilor este de a identifica pe parcursul unei săptămâni care sunt activitățile pe care le desfășoară și cât timp alocă pentru fiecare dintre acestea. După alocarea orelor pe fiecare activitate, vor calcula numărul de ore efectuate într-o săptămână și vor putea identifica activitățile care consumă mai mult sau mai puțin timp decât și-ar dori. Astfel, vor iniția un proces de negociere cu ei înșiși pentru a gestiona mai eficient timpul în funcție de obiectivele pe care le au. Pentru a realiza mai ușor acest chestionar, după prima evaluare a activităților, tinerii vor completa fișa Stabilirea priorităților întrucât clarificarea aceasta îi va sprijini ulterior în negocierea timpului zilnic pentru a gestiona cât mai eficient timpul, a-și atinge obiectivele, reducând totodată și nivel de stres.

Atelier dezvoltare personală nr. 6

Tema: Public speaking

Scop: Dezvoltarea abilităților specifice vorbitului în public pentru a livra un discurs logic, cu impact, care să influențeze opinia publicului și să atingă rezultatele dorite

Obiective: Identificarea limitelor personale care influențează livrarea discursului dorit: reacții fizice, emoționale sau gânduri negative; Exersarea abilităților de comunicare verbală, nonverbală și paraverbală în contextul unui discurs public; Pregătirea unui discurs prin care doresc public să semnaleze o problemă cu care se confruntă;

Metode și tehnici aplicate: exerciții de dicție, exersarea mesajelor transmise prin limbajul corpului, grup de suport pentru public speaking, metoda SMART

Descriere activitate/sesiune: Pentru multe persoane, vorbitul în public reprezintă un adevărat impediment și un motiv de reală teamă, tinerii exprimându-și încă de la prima întâlnire această teamă.

Dar pentru că uneori suntem nevoiți să transmitem un mesaj în fața unui grup mai mare sau mai mic de oameni, vorbitul în public poate deveni o artă prin care să ne facem vocea auzită..

Vorbitul în public („public speaking”) este procesul de a vorbi în fața unui grup de oameni într-un mod structurat, cu scopul de a informa, influența sau întreține ascultătorii.

Ca orice altă formă de comunicare, vorbitul în public are câteva elemente de bază, care se pot rezuma în câteva întrebări: „Cine ce spune?”, „Cui îi spune?”, „Ce mijloace folosește?”, „Ce efecte are?”. Discurs cursiv, convingător, vocabular potrivit, umor, gesturi, crearea unei relații cu cei care te ascultă sunt elementele pe care le vom aborda și exersa în cadrul atelierului, precum și limitele pe care tinerii le au și îi împiedică să livreze un discurs care să ajunga la cetățeni sau autorități și să fie de impact, pentru a-i motiva să se implice în rezolvarea acelei probleme.

Una dintre metodele folosite, Metoda SMART de Politici Publice este o combinație de participare online și offline, ce are ca scop implicarea comunității în furnizarea de soluții valoroase, fezabile și sustenabile la problemele pe care le au persoanele cu dizabilități. Metoda le permite tinerilor să semnaleze orice fel de problemă la care doresc să se găsească o soluție, care ulterior să fie pusă în practică de către autorități și să propună soluții la problemele semnalate, la care se caută soluții.

ANEXA 9

Structura atelierelor de pregătire pentru participare publică (advocacy)

1. Atelier advocacy

Etapă 1. Analiza subiectului și pregătirea documentului de poziție.

În această etapă se reanalizează prioritățile membrilor și se detaliază eventualele soluții. Sunt recomandate elaborarea de analize comparative, analizarea legislațiilor adiacente și elaborarea unui drum critic de cadru legislativ de urmat, efectuarea unor analize de impact pentru soluțiile oferite, cu evidențierea avantajelor (ex: mai multe locuri de muncă, creșterea salariilor, mărirea fondului social, creșterea procentuală a resurselor publice, etc), soluții oferite de alte regiuni, țări, ce structuri ale societății civile vor beneficia indirect de soluția propusă, ce alte structuri vor fi afectate și cum, etc.

În funcție de informațiile existente în grupul civic, corelat cu capacitatea de expertiză a acestuia în a procesa informațiile, de resursele interne existente, de estimarea susținerii largi a temei în discuție, se va evalua și decide tema de campanie, care va urma procesul de analiza prezentat.

În consecință, această fază este un proces de cercetare în care se evidențiază argumente pentru convingerea decidentului public că soluția propusă este avantajoasă pentru interesul general și generează progres.

Rezultatul cercetării, împreună cu argumentele de susținere se sintetizează într-un document care poartă numele de “document de poziție al grupului civic asupra temei X”.

Acest document este fundamentul campaniei de advocacy. De multe ori, deși a ales tema și are susținere largă, grupul civic se confruntă cu lipsa expertizei necesare elaborării documentului de poziție. Va trebui să inventarieze posibilele surse de expertiză (universități, instituții de cercetare economică, sociologică, juridică, etc), din imediata sa apropiere și să solicite sprijinul acestora, în condiții agreeate.

Proiect derulat de:

Există, de asemenea, surse utile accesibile (ex: studii, rapoarte, analize comparative), puse la dispoziție de organisme internaționale, pe site-urile proprii. grup civic care solicită echipei executive să inventarieze asemenea surse, este deja informată și pregătită să propună un subiect de campanie de advocacy, realist și fezabil într-un timp determinat.

2. Atelier advocacy

Etapa 2. Analiza cadrului extern pentru tema aleasă.

Cadrul extern pentru tema pusă în discuție se referă la analizarea preocupărilor decidenților politici, în relație cu subiectul. În acest context grup civic trebuie să culegă și să asimileze informații asupra existenței și etapei de elaborare / implementare a politicilor publice, a agendei publice în care se încadrează subiectul ales. În funcție de capacitatea sa de a colecta acest tip de informații, de a le parcurge și analiza, grup civic va identifica gradul de pregătire, de acceptanță a factorilor politici de a prelua demersul de advocacy. Va identifica posibilele argumente publice de blocare a demersului de advocacy (ca fiind fie nefondat, fie neprioritar, fie nesemnificativ). În consecință, grup civic poate preveni risipirea de resurse inutile sau își poate pregăti argumente solide care să depășească obstacolele presupuse.

Un alt aspect, necesar în analiza cadrului extern, este elaborarea unei hărți a forțelor politice. Cu cât grup civic are capacitatea de a analiza, cu acuratețe, influențele politice pro și contra, susținătorii acestor grupuri, capacitatea acestora de a se mobiliza și a pune la dispoziție resurse, cu atât mai clar își va putea pregăti pozițiile, acțiunile, mesajele și resursele pentru succesul demersului.

Analizarea cadrului extern sprijină grup civic în a identifica explicit nivelul de decizie pentru tema aleasă. Este posibil ca soluția propusă să atingă nivele medii sau scăzute de decizie. Identificarea din timp a acestora evită risipirea resurselor și alegerea parcursului legislativ optim pentru obținerea deciziei de introducere a schimbării.

Casetă:

- Nivelul de decizie;
- Harta politică;
- Parcursul legislativ;
- Racordul temei cu agenda publică;
- Încadrarea temei în politicile publice existente.

3. Atelier advocacy

Etapa 3. Analiza Părților Afectate de subiectul ales.

Orice temă supusă unei decizii publice în a fi reglementată are beneficiari direcți și indirecti. În consecință, există o multitudine de grupuri ale societății civile care sunt afectate pozitiv sau negativ de

Proiect derulat de:

respectiva decizie. Identificarea și analizarea acestora, încă din faza de laborator, sprijină grup civic în a-și pregăti demersul de advocacy, într-un parcurs optim cu eficientizarea resurselor.

Grup civic va trebui să-și dezvolte abilitățile de analizare a grupurilor afectate de tema aleasă, pentru a fi pregătită în confruntările sale cu posibiii opozanți și în a-și mări reprezentativitatea și a-și prezerva resursele cu posibiii aliați.

Aceasta fază oferă grupului civic o hartă a Aliaților și o hartă a Opozanților. Detalierea Părților Afectate sub aspectul interesului față de temă, a posibilelor lor resurse, a capacității lor de mobilizare și influențare, a identificării poziției lor față de temă asigură grup civic în alegerea celei mai potrivite strategii de campanie.

Un posibil instrument de analiza este tabelul următor:

Grup afectat de temă	Interes / rol	Resurse existente	Capacitatea de mobilizare a resurselor/ influenței	Poziția față de temă

Completarea acestui tabel cât mai detaliat restructurează și reasează forțele de interes față de temă, oferind grup civic o oglindă a părților afectate. Reașezarea lor, în funcție de interes, resurse, poziție și viteză de reacție, vor genera potențialii membrii ai unei coaliții pro și contra grup civic, sectoarele neutre care pot fi câștigate de o parte sau de alta. Conștientizarea din timp a acestor aspecte asigură pregătirea și controlul mediului extern, contribuind la succesul campaniei de advocacy,

4. Atelier advocacy

Etapă 4. Puterea grup civic în a se angaja într-o campanie de advocacy.

Această etapă presupune evaluarea capacității grup civic în a se angaja într-un proces de advocacy, în influențarea deciziei publice cu șanse de succes. Minimele întrebări, la care trebuie să răspundă Comitetul de Advocacy sunt de genul următor:

- Poate grup civic să se angajeze de unul singur în acest demers?
- Are grup civic suficiente resurse, posibil a fi alocate demersului?
- Este cel mai potrivit moment pentru acest demers?
- Are grup civic o bază de date cu suficiente contacte ale decidenților publici, necesari demersului? La ce nivel?
- Tema campaniei are suficienți suporteri?
- Este necesară o Coaliție?

- Care este poziția Mass Media legat de tema campaniei? Are grup civic suficiente relații și contacte în Mass Media? La ce nivel?

Răspunsurile detaliate și analiza acestora oferă o hartă a Puterii grup civic, generând în continuare soluții și o listă de acțiuni de completare și întărire a pozițiilor slabe identificate.

Construirea Coalițiilor.

Coalițiile orientate spre advocacy sunt definite ca fiind grupuri de structuri ale societății civile, care colaborează pentru dezvoltarea și punerea în practică a unui program de influențare legislativă, pe interese comune concret identificate.

Existența coalițiilor orientate spre advocacy joacă un rol deosebit de important în elaborarea și dezvoltarea politicilor publice.

Coalițiile orientate spre advocacy sunt de mai multe tipuri, în funcție de misiune și interesele legate de problema identificată a fiecărei organizații în parte. Ele pot fi sectoriale sau multisectoriale, ad-hoc orientate pe obiective sau formalizate în noi structuri asociative. Fiecare din aceste tipuri au avantaje și dezavantaje, care pot fi potențate sau diminuate în funcție de problema identificată. În România, cele mai de succes coaliții au fost cele de tip informal, orientate pe obiectiv comun.

Organizarea și conducerea procesului de advocacy într-o coaliție, urmăresc etapele managementului de proiect.

5. Atelier advocacy

Etapă 5. Dezvoltarea mesajului public al campaniei de advocacy.

De îndată ce au fost parcurse etapele de elaborare a documentului de poziție, a analizei Părților Afectate, a mediului extern și s-a elaborat harta factorilor politici, începe procesul de elaborare a mesajului public al campaniei de advocacy. Se elaborează întâi un logo al campaniei cu forță de penetrare, formulat în cuvinte și/sau semne accesibile de diverse medii și audiențe. Având în vedere că adresabilitatea campaniei cuprinde o multitudine de Părți Afectate, deja identificate, se vor crea mesaje specifice fiecărei părți identificate. Vor rezulta mesaje specifice suporterilor, factorilor politici, mass-mediei, sectoarelor neutre, opozanților cu motivații corespunzătoare spectrului lor de interes. Înainte de a le face publice, se recomandă ca fiecare tip de mesaj să fie verificat într-un cerc restrâns de prieteni, în scopul măsurării impactului și al înțelegerii acestuia în conformitate cu intenția inițiatorului.

Relația cu Mass Media

Folosirea mass media în campanii de advocacy este un element definitoriu pentru atingerea scopurilor propuse. Pentru ca media să devină un aliat în cadrul campaniei de advocacy, este necesară o bună cunoaștere a modului de lucru al jurnaliștilor. Monitorizare atentă a presei oferă informații asupra modului de abordare a jurnaliștilor, a tipului de argumente și mesaje la care ei sunt

dispuși să le preia. Știrea de presă nu este predictibilă și din acest motiv campaniile de advocacy în media nu pot fi planificate fără un studiu atent al mas- media și fără a cunoaște mecanismele care guvernează această zonă importantă de influență. Eforturile de folosire a mass-media într-o campanie de advocacy vor da rezultate numai dacă acestea au la bază un plan de acțiune foarte bine elaborat.

Strategia folosirii mass media în advocacy se bazează pe o bună planificare a campaniei. O relație eficientă cu media se poate coordona în situațiile în care există o dozare corectă a planificării și a oportunităților. Un sistem de comunicare, bine conturat și analizat, poate asigura succesul campaniei.

6. Atelier advocacy

Etapă 6 .Dezvoltarea Planului de Acțiuni al campaniei de advocacy.

Planul de acțiuni al campaniei urmărește cu strictețe strategia elaborată. Se pot utiliza instrumentele tabelare în care, pentru fiecare activitate, se vor concretiza responsabilitățile, termenele, resursele necesare (umane, de timp, logistice, financiare), costurile aferente, criteriile de evaluare.

Pași premergători în implementare.

În momentul în care grupul civic a decis tema campaniei de advocacy și a demarat procesul de cercetare al acesteia, complementar va trebui să asigure acțiuni de monitorizare a spațiului deciziei publice. Motivul principal este de a urmări pașii decizionali de așa manieră încât să fie sigură că nu își irosește resursele pentru o temă care este deja propusă spre rezolvare pe agenda publică.

Se recomandă efectuarea unor campanii de informare / conștientizare, pe o scară cât mai largă, dacă este posibil, pentru a înregistra reacțiile publicului țintă, pentru a familiariza publicul larg și pentru a crea susținere, reprezentativitate și posibili aliați ai campaniei de advocacy. Se dezvoltă relații și contacte utile într-un asemenea proces. Se recomandă crearea de evenimente de vizibilitate a temei, în care să fie invitați și factorii politici. Utilizarea acestui tip de instrumente va oferi platforme de vizibilitate factorilor politici susținători ai temei de advocacy și va atrage părți încă nedecise, neutre.

Se recomandă organizarea dezbaterilor publice și/sau a audierilor publice pe subiecte de advocacy care au ca scop, de asemenea, atragerea atenției și creșterea vizibilității asupra temei de advocacy. În plus, se pot câștiga opinii și poziții neașteptate, care susțin sau nu poziția grup civic. Identificarea lor din timp, asigură revizuirea strategiei campaniei de advocacy spre a atinge succesul previzionat, fără șocuri, situații neprevăzute și nepregătite.

ANEXA 10

Proces-verbal de referire caz

Numele si prenumele beneficiar:

Adresa:

Nr. Tel:

Data referirii:

Motivul referirii cazului:

Specialistul care referă cazul:

Nume și prenume,

Funcția în proiect,

Specialistul căruia i se referă cazul:

Nume și prenume,

Funcția în proiect,

Proiect derulat de:

ANEXA 11

Raport de întâlnire, informare și consiliere juridică

1. Numele și prenumele beneficiarului:

2. Nr. telefon:

3. Data și ora întrevederii:

4. Situația juridică, în fapt și în drept, pe scurt:

5. Soluțiile găsite:

6. Măsurile luate, actele întocmite se consilier/avocat sau de acesta împreună cu beneficiarul:

7. Măsurile ce trebuie luate în viitor:

8. Data următoarei întâlniri dacă este cazul.

Proiect derulat de:

Subsemnata/ul în calitate de asistent social în
cadrul..... am primit și îndosariat raportul de consiliere juridică,
astăzi.....

Semnătura:

ANEXA 12

Plan de acțiune analiză indicatori

Indicator	Surse și mijloace de verificare ale atingerii indicatorilor	Punctaj obținut	Plan de acțiune				Observații
			Lună proiect				

Legendă:

Punctaj obținut:

0 – neîndeplinit

1 – parțial îndeplinit

2 - îndeplinit

Proiect derulat de:

Proiect derulat de:

